

Прва књига Мојсијева која се зове Постање

Стварање света. Човек обличје Божије.

¹ У почетку створи Бог небо и земљу.

² А земља беше без обличја и пуста, и беше тама над безданом; и дух Божји дизаше се над водом.

³ И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост.

⁴ И виде Бог светлост да је добра; и растави Бог светлост од таме.

⁵ И светлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први.

⁶ Потом рече Бог: Нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде.

⁷ И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако.

⁸ А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други.

⁹ Потом рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом на једно место, и нека се покаже суво. И би тако.

¹⁰ И суво назва Бог земља, а зборишта водена назва мора; и виде Бог да је добро.

¹¹ Опет рече Бог: Нека пусти земља из себе траву, биље, што носи семе, и дрво родно, које рађа род по својим врстама, у коме ће бити семе његово на земљи. И би тако.

¹² И пусти земља из себе траву, биље, што носи семе по својим врстама, и дрво, које рађа род, у коме је семе његово по његовим врстама. И виде Бог да је добро.

¹³ И би вече и би јутро, дан трећи.

¹⁴ Потом рече Бог: Нека буду видела на своду небеском, да деле дан и ноћ, да буду знаци временима и данима и годинама;

¹⁵ и нека светле на своду небеском, да обасјавају земљу. И би тако.

¹⁶ И створи Бог два видела велика: видело веће да управља даном, и видело мање да управља ноћу, и звезде.

¹⁷ И постави их Бог на своду небеском да обасјавају земљу.

¹⁸ И да управљају даном и ноћу, и да деле светлост од таме. И виде Бог да је добро.

¹⁹ И би вече и би јутро, дан четврти.

²⁰ Потом рече Бог: Нека врве по води живе душе, и птице нека лете изнад земље под свод небески.

²¹ И створи Бог китове велике и све живе душе што се мичу, што проврвеше по води по врстама својим, и све птице крилате по врстама њиховим. И виде Бог да је добро;

²² и благослови их Бог говорећи: Рађајте се и множите се, и напуните воду по морима, и птице нека се множе на земљи.

²³ И би вече и би јутро, дан пети.

²⁴ Потом рече Бог: Нека земља пусти из себе душе живе по врстама њиховим, стоку и ситне животиње и звери земаљске по врстама њиховим. И би тако.

²⁵ И створи Бог звери земаљске по врстама њиховим, и стоку по врстама њеним, и све ситне животиње на земљи по врстама њиховим. И виде Бог да је добро.

²⁶ Потом рече Бог: Да начинимо човека по свом облику, као што смо ми, који ће бити господар од риба морских и од птица небеских и од стоке и од

целе земље и од свих животиња што се мичу по земљи.

²⁷ И створи Бог човека по обличју свом,
по обличју Божјем створи га;
мушко и женско створи их.

²⁸ И благослови их Бог, и рече им Бог: Рађајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њом, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свих звери што се миче по земљи.

²⁹ И још рече Бог: Ево, дао сам вам све биље што носи семе по свој земљи, и сва дрвета родна која носе семе; то ће вам бити за храну.

³⁰ А свим зверима земаљским и свим птицама небеским и свему што се миче на земљи и у чему има душа жива, дао сам сву траву да једу. И би тако.

³¹ Тада погледа Бог све што је створио, и гле, добро беше веома. И би вече и би јутро, дан шести.

2

Човек у рају. Божја заповест. Стварање жене: брак.

¹ Тако се доврши небо и земља и сва војска њихова.

² И сврши Бог до седмог дана дела своја, која учини; и почину у седми дан од свих дела својих, која учини;

³ и благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свих дела својих, која учини.

⁴ То је постање неба и земље,
кад посташе,

кад Господ Бог створи земљу и небо,

⁵ И сваку биљку пољску, докле је још не беше на земљи, и сваку травку пољску, докле још не ницаше; јер Господ Бог још не пусти дажда на земљу, нити беше човека да ради земљу,

⁶ али се подизаше пара са земље да натапа сву земљу.

⁷ А створи Господ Бог човека од праха земаљског, и дуну му у нос дух животни; и поста човек душа жива.

⁸ И насади Господ Бог врт у Едему на истоку; и онде намести човека, ког створи.

⁹ И учини Господ Бог, те никоше из земље свакаква дрвећа лепа за гледање и добра за јело, и дрво од живота усред врта и дрво од знања добра и зла.

¹⁰ А вода течаше из Едема натапајући врт, и оданде се делише у четири реке.

¹¹ Једној је име Фисон, она тече око целе земље евилске, а онде има злата,

¹² и злато је оне земље врло добро; онде има и бдела и драгог камена ониха.

¹³ А другој је реци име Геон, она тече око целе земље хуске.

¹⁴ А трећој је реци име Хидекел, она тече к асирској. А четврта је река Ефрат.

¹⁵ И узевши Господ Бог човека намести га у врту едемском, да га ради и да га чува.

¹⁶ И запрети Господ Бог човеку говорећи: Једи слободно са сваког дрвета у врту;

¹⁷ али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умрећеш.

¹⁸ И рече Господ Бог: Није добро да је човек сам; да му начиним друга према њему.

¹⁹ Јер Господ Бог створи од земље све звери пољске и све птице небеске, и доведе к Адаму да види како ће коју назвати, па како Адам назове коју животињу онако да јој буде име;

²⁰ и Адам наведе име сваком живинчету и свакој птици небеској и свакој звери пољској; али се не нађе Адаму друг према њему.

²¹ И Господ Бог пусти тврд сан на Адама, те заспа; па му узе једно ребро, и место попуни месом;

²² и Господ Бог створи жену од ребра, које узе Адаму, и доведе је к Адаму.

²³ А Адам рече:

Сада ето кост од мојих кости,
и тело од мог тела.

Нека јој буде име човечица,
јер је узета од човека.

²⁴ Зато ће оставити човек оца свог и матер своју, и прилепиће се к жени својој, и биће двоје једно тело.

²⁵ А беху обоје голи. Адам и жена му, и не беше их срамота.

3

Први грех, проклетство и прво обрицање.

¹ Али змија беше лукава мимо све звери пољске, које створи Господ Бог; па рече жени: Је ли истина да је Бог казао да не једете са сваког дрвета у врту?

² А жена рече змији: Ми једемо род са сваког дрвета у врту;

³ само род с оног дрвета усред врта, казао је Бог, не једите и не дирајте у њ, да не умрете.

⁴ А змија рече жени: Нећете ви умрети;

⁵ него зна Бог да ће вам се у онај дан кад окусите с њега отворити очи, па ћете постати као богови и знати шта је добро шта ли зло.

⁶ И жена видећи да је род на дрвету добар за јело и да га је милина гледати и да је дрво врло драго ради знања, узабра род с њега и окуси, па даде и мужу свом, те и он окуси.

⁷ Тада им се отворише очи, и видеше да су голи; па сплетоше лишћа смоковог и начинише себи прегаче.

⁸ И зачуше глас Господа Бога, који иђаше по врту кад захлади; и сакри се Адам и жена му испред Господа Бога међу дрвета у врту.

⁹ А Господ Бог викну Адама и рече му: Где си?

¹⁰ А он рече: Чух глас Твој у врту, па се поплаших, јер сам го, те се сакрих.

¹¹ А Бог рече: Ко ти каза да си го? Да ниси јео с оног дрвета што сам ти забранио да не једеш с њега?

¹² А Адам рече: Жена коју си удружио са мном, она ми даде с дрвета, те једох.

¹³ А Господ Бог рече жени: Зашто си то учинила? А жена одговори: Змија ме превари, те једох.

¹⁴ Тада рече Господ Бог змији:

Кад си то учинила,
да си проклета мимо свако живинче
и мимо све звери пољске;
на трбуху да се вучеш
и прах да једеш до свог века.

¹⁵ И још мећем непријатељство између тебе и жене

и између семена твог и семена њеног;
оно ће ти на главу стајати
а ти ћеш га у пету уједати.

16 А жени рече:

Теби ћу многе муке задати кад затрудниш,
с мукама ћеш децу рађати,
и воља ће твоја стајати под влашћу мужа твог,
и он ће ти бити господар.

17 Па онда рече Адаму:

Што си послушао жену
и окусио с дрвета с ког сам ти забранио
рекавши да не једеш с њега,
земља да је проклета с тебе,
с муком ћеш се од ње хранити до свог века;

18 Трње и коров ће ти рађати,
а ти ћеш јести зеље пољско;

19 Са знојем лица свог јешћеш хлеб,
докле се не вратиш у земљу од које си узет;
јер си прах, и у прах ћеш се вратити.

20 И Адам надеде жени својој име Јева, зато што
је она мати свима живима.

21 И начини Господ Бог Адаму и жени његовој
хаљине од коже, и обуче их у њих.

22 И рече Господ Бог: Ето, човек поста као један
од нас знајући шта је добро шта ли зло; али сада
да не пружи руку своју и узбере и с дрвета од
живота, и окуси, те до века живи.

23 И Господ Бог изагна га из врта едемског да
ради земљу, од које би узет;

24 и изагнав човека постави пред вртом едемским херувима с пламеним мачем, који се вијаше и тамо и амо, да чува пут ка дрвету од живота.

4

Адамови синови. Кајиново убиство брата свог. Њихови потомци.

¹ Иза тога Адам позна Јеву жену своју, а она затрудне и роди Кајина, и рече: Добих човека од Господа.

² И роди опет брата његовог Авеља. И Авељ поста пастир а Кајин ратар.

³ А после неког времена догоди се, те Кајин принесе Господу принос од рода земаљског;

⁴ а и Авељ принесе од првина стада свог и од њихове претилине. И Господ погледа на Авеља и на његов принос,

⁵ а на Кајина и на његов принос не погледа. Зато се Кајин расрди веома, и лице му се промени.

⁶ Тада рече Господ Кајину: Што се срдиш? Што ли ти се лице промени?

⁷ Нећеш ли бити мио, кад добро чиниш? А кад не чиниш добро, грех је на вратима. А воља је његова под твојом влашћу, и ти си му старији.

⁸ После говораше Кајин с Авељем братом својим. Али кад бежу у пољу, скочи Кајин на Авеља брата свог, и уби га.

⁹ Тада рече Господ Кајину: Где ти је брат Авељ? А он одговори: Не знам; зар сам ја чувар брата свог?

¹⁰ А Бог рече: Шта учини! Глас крви брата твог виче са земље к мени.

11 И сада, да си проклет на земљи, која је отворила уста своја да прими крв брата твог из руке твоје.

12 Кад земљу узрадиш, неће ти више давати блага свог. Бићеш потукач и бегунац на земљи.

13 А Кајин рече Господу: Кривица је моја велика да ми се не може опростити.

14 Ево ме тераш данас из ове земље да се кријем испред Тебе, и да се скитам и потуцам по земљи, па ће ме убити ко ме удеси.

15 А Господ му рече: Зато ко убије Кајина, седам ће се пута то покајати. И начини Господ знак на Кајину да га не убије ко га удеси.

16 И отиде Кајин испред Господа, и насели се у земљи наидској на истоку према Едему.

17 И позна Кајин жену своју, а она затрудне и роди Еноха. И сазида град и прозва га по имену сина свог Енох.

18 А Еноху роди се Гаидад; а Гаидад роди Малелеила; а Малелеило роди Матусала; а Матусал роди Ламеха.

19 И узе Ламех две жене: једној беше име Ада а другој Села.

20 И Ада роди Јовила; од њега се народише који живе под шаторима и стоку пасу.

21 А брату његовом беше име Јувал; од њега се народише гудачи и свирачи.

22 А и Села роди Товела, који беше вешт ковати свашта од бронзе и од гвожђа; а сестра Товелу беше Ноема.

23 И рече Ламех својим женама, Ади и Сели:

Чујте глас мој,

жене Ламехове, послушајте речи моје:
убићу човека за рану своју

и младића за масницу своју.

²⁴ Кад ће се Кајин осветити седам пута,
Ламех ће седамдесет и седам пута.

²⁵ А Адам опет позна жену своју, и она роди сина, и наде му име Сит, јер ми, рече, Бог даде другог сина за Авеља, ког уби Кајин.

²⁶ И Ситу се роди син, коме надеде име Енос. Тада се поче призивати име Господње.

5

Списак племена патријараха од Адама до Ноја.

¹ Ово је племе Адамово. Кад Бог створи човека по обличју свом створи га.

² Мушко и женско створи их, и благослови их, и назва их човек, кад бише створени.

³ И поживе Адам сто тридесет година, и роди сина по обличју свом, као што је он, и надеде му име Сит.

⁴ А родив Сита поживе Адам осам стотина година, рађајући синове и кћери;

⁵ тако поживе Адам свега девет стотина тридесет година; и умре.

⁶ А Сит поживе сто пет година, и роди Еноса;

⁷ а родив Еноса поживе Сит осам стотина седам година, рађајући синове и кћери;

⁸ тако поживе Сит свега девет стотина дванаест година; и умре.

⁹ А Енос поживе деведесет година, и роди Кајинана;

¹⁰ а родив Кајинана поживе Енос осам стотина петнаест година, рађајући синове и кћери;

¹¹ тако поживе Енос свега девет стотина пет година; и умре.

¹² А Кајинан поживе седамдесет година, и роди Малелеила;

¹³ а родив Малелеила поживе Кајинан осам стотина и четрдесет година, рађајући синове и кћери;

¹⁴ тако поживе Кајинан свега девет стотина десет година; и умре.

¹⁵ А Малелеило поживе шездесет пет година, и роди Јареда;

¹⁶ а родив Јареда поживе Малелеило осам стотина тридесет година, рађајући синове и кћери;

¹⁷ тако поживе Малелеило свега осам стотина деведесет пет година; и умре.

¹⁸ А Јаред поживе сто и шездесет и две године, и роди Еноха;

¹⁹ а родив Еноха поживе Јаред осам стотина година, рађајући синове и кћери;

²⁰ тако поживе Јаред свега девет стотина шездесет две године, и умре.

²¹ А Енох поживе шездесет пет година, и роди Матусала;

²² а родив Матусала поживе Енох једнако по вољи Божјој триста година, рађајући синове и кћери;

²³ тако поживе Енох свега триста шездесет пет година;

²⁴ и живећи Енох једнако по вољи Божјој, нестале га јер га узе Бог.

²⁵ А Матусал поживе сто осамдесет седам година, и роди Ламеха;

²⁶ а родив Ламеха поживе Матусал седам стотина осамдесет две године, рађајући синове и кћери;

²⁷ тако поживе Матусал свега девет стотина и шездесет и девет година; и умре.

²⁸ А Ламех поживе сто осамдесет и две године, и роди сина,

²⁹ и надеде му име Ноје говорећи: Овај ће нас одморити од послова наших и од труда руку наших на земљи, коју прокле Господ.

³⁰ А родив Ноја поживе Ламех пет стотина деведесет пет година, рађајући синове и кћери;

³¹ тако поживе Ламех свега седам стотина седамдесет седам година; и умре.

³² А Ноју кад би пет стотина година, роди Ноје Сима, Хама и Јафета.

6

Неваљалство људи. Ноје. Објављење потопа. Грађење ковчега.

¹ А кад се људи почеше множити на земљи, и кћери им се народише.

² Видећи синови Божји кћери човечије како су лепе узимаше их за жене које хтеше.

³ А Господ рече: Неће се дух мој до века прети с људима, јер су тело; нека им још сто двадесет година.

⁴ А беше тада дивова на земљи; а и после, кад се синови Божји састајаху са кћерима човечијим, па им оне рађаху синове; то беху силни људи, од старине на гласу.

⁵ И Господ видећи да је неваљалство људско велико на земљи, и да су све мисли срца њиховог свагда само зле,

⁶ покаја се Господ што је створио човека на земљи, и би му жао у срцу.

⁷ И рече Господ: Хоћу да истребим са земље људе, које сам створио, од човека до стоке и до ситне животиње и до птица небеских; јер се кајем што сам их створио.

⁸ Али Ноје нађе милост пред Господом.

⁹ Ово су догађаји Нојеви: Ноје беше човек праведан и безазлен свог века; по вољи Божјој свагда живљаше Ноје.

¹⁰ И роди Ноје три сина: Сима, Хама и Јафета.

¹¹ А земља се поквари пред Богом, и напуни се земља безакоња.

¹² И погледа Бог на земљу, а она беше покварена; јер свако тело поквари пут свој на земљи.

¹³ И рече Бог Ноју: Крај сваком телу дође преда ме, јер напунише земљу безакоња; и ево хоћу да их затрем са земљом.

¹⁴ Начини себи ковчег од дрвета гофера, и начини преградке у ковчегу; и затопи га смолом изнутра и споља.

¹⁵ И начини га овако; у дужину нека буде триста лаката, у ширину педесет лаката, и у висину тридесет лаката;

¹⁶ пусти доста светлости у ковчег; и кров му сведи озго од лакта; и удари врата ковчегу са стране; и начини га на три боја: доњи, други и трећи.

¹⁷ Јер ево пустићу потоп на земљу да истребим свако тело у коме има жива душа под небом; шта је год на земљи све ће изгинути.

¹⁸ Али ћу с тобом учинити завет свој: и ући ћеш у ковчег ти и синови твоји и жена твоја и жене синова твојих с тобом.

¹⁹ И од свега живог, од сваког тела, узећеш у ковчег по двоје, да сачуваш у животу са собом, а мушко и женско нека буде.

²⁰ Од птица по врстама њиховим, од стоке по врстама њеним, и од свега што се миче на земљи по врстама његовим, од свега по двоје нека уђе с тобом, да их сачуваш у животу.

²¹ И узми са собом свега што се једе, и чувај код себе, да буде хране теби и њима.

²² И Ноје учини, како му заповеди Бог, све онако учини.

7

Настаје потоп.

¹ И рече Господ Ноју: Уђи у ковчег ти и сав дом твој; јер те нађох праведна пред собом овог века.

² Узми са собом од свих животиња чистих по седморо, све мужјака и женку његову; а од животиња нечистих по двоје, мужјака и женку његову,

³ такође и од птица небеских по седам, мужјака и женку његову, да им се сачува семе на земљи.

⁴ Јер ћу до седам дана пустити дажд на земљу за четрдесет дана и четрдесет ноћи, и истребићу са земље свако тело живо, које сам створио.

⁵ И Ноје учини све што му заповеди Господ.

⁶ А беше Ноју шест стотина година кад дође потоп на земљу.

⁷ И уђе Ноје у ковчег и синови његови и жена његова и жене синова његових с њим ради потопа.

⁸ Од животиња чистих и од животиња нечистих и од птица и од свега што се миче по земљи,

⁹ уђе к Ноју у ковчег по двоје, мушко и женско, као што беше Бог заповедио Ноју.

¹⁰ А у седми дан дође потоп на земљу.

¹¹ Кад је било Ноју шест стотина година, те године другог месеца, седамнаести дан тога месеца, тај дан развалише се сви извори великог бездана, и отворише се уставе небеске;

¹² и удари дажд на земљу за четрдесет дана и четрдесет ноћи.

¹³ Тај дан уђе у ковчег Ноје и Сим и Хам и Јафет, синови Нојеви, и жена Нојева и три жене синова његових с њима;

¹⁴ они, и свакојаке звери по врстама својим, и свакојака стока по врстама својим, и шта се год миче по земљи по врстама својим, и птице све по врстама својим, и шта год лети и има крила,

¹⁵ дође к Ноју у ковчег по двоје од сваког тела, у коме има жива душа,

¹⁶ мушко и женско од сваког тела уђоше, као што беше Бог заповедио Ноју; па Господ затвори за њим.

¹⁷ И би потоп на земљи за четрдесет дана; и вода дође и узе ковчег, и подиже га од земље.

¹⁸ И навали вода, и уста јако по земљи, и ковчег стаде пловити водом.

¹⁹ И наваљиваше вода све већма по земљи, и покри сва највиша брда што су под целим небом.

²⁰ Петнаест лаката дође вода изнад брда, пошто их покри.

²¹ Тада изгибе свако тело што се мицаше на земљи, птице и стока, и звери и све што гамиже по земљи, и сви људи.

²² Све што имаше душу живу у носу, све што беше на сувом, помре.

²³ И истреби се свако тело живо на земљи, и људи и стока и шта год гамиже и птице небеске,

све, велим, истреби се са земље; само Ноје оста и шта с њим беше у ковчегу.

²⁴ И стајаше вода поврх земље сто педесет дана.

8

Крај потопа. Нојеве жртве из захвалности. Обрицање Господа.

¹ А Бог се опомену Ноја и свих звери и све стоке што беху с њим у ковчегу; и посла Бог ветар на земљу да узбије воду.

² И затворише се извори бездану и уставе небеске, и дажд с неба престаде.

³ И стаде вода опадати на земљи, и једнако опадаше после сто педесет дана;

⁴ те се устави ковчег седмог месеца дана седамнаестог на планини Арарату.

⁵ И вода опадаше све већма до десетог месеца; и првог дана десетог месеца показаше се врхови од брда.

⁶ А после четрдесет дана отвори Ноје прозор на ковчегу, који беше начинио;

⁷ и испусти гаврана, који једнако одлеташе и долеташе докле не пресахну вода на земљи.

⁸ Па пусти и голубицу да би видео је ли опала вода са земље.

⁹ А голубица не наставши где би стала ногом својом врати се к њему у ковчег, јер још беше вода по свој земљи; и Ноје пруживши руку ухвати је и узе к себи у ковчег.

¹⁰ И почека још седам дана, по опет испусти голубицу из ковчега.

¹¹ И пред вече врати се к њему голубица, и гле, у кљуну јој лист маслинов, који беше откинула; тако позна Ноје да је опала вода са земље.

¹² Али почека још седам дана, па опет испусти голубицу, а она му се више не врати.

¹³ Шест стотина прве године века Нојевог први дан првог месеца усахну вода на земљи; и Ноје откри кров на ковчегу, и угледа земљу суву.

¹⁴ А другог месеца двадесет седмог дана беше сва земља сува.

¹⁵ Тада рече Бог Ноју говорећи:

¹⁶ Изађи из ковчега ти и жена твоја и синови твоји и жене синова твојих с тобом;

¹⁷ све звери што су са тобом од сваког тела, птице и стоку и шта год гамиже по земљи, изведи са собом, нека се разиђу по земљи, и нека се плоде и множе на земљи.

¹⁸ И изиђе Ноје и синови његови и жена његова и жене синова његових с њим.

¹⁹ Све звери, све ситне животиње, све птице и све што се миче по земљи по својим врстама изиђоше из ковчега.

²⁰ И начини Ноје жртвеник Господу, и узе од сваке чисте стоке и од свих птица чистих, и принесе на жртвенику жртве паљенице.

²¹ И Господ омириса мирис угодни, и рече у срцу свом: Нећу више клети земље с људи, што је мисао срца човечијег зла од малена; нити ћу више убијати све што живи, као што учиних.

²² Од сада докле буде земље, неће нестајати сетве ни жетве, студени ни врућине, лета ни зиме, дана ни ноћи.

9

Закони за нови свет. Завет и дуга. Нојево проклетство и благослов своје деце.

¹ И Бог благослови Ноја и синове његове, и рече им: Рађајте се и множите се и напуните земљу;

² и све звери земаљске и све птице небеске и све што иде по земљи и све рибе морске нека вас се боје и страше; све је предано у ваше руке.

³ Шта се год миче и живи, нека вам буде за јело, све вам то дадох као зелену траву.

⁴ Али не једите меса с душом његовом, а то му је крв.

⁵ Јер ћу и вашу крв, душе ваше, искати; од сваке ћу је звери искати; из руке самог човека, из руке сваког брата његовог искаћу душу човечију.

⁶ Ко пролије крв човечију,
његову ће крв пролити човек;
јер је Бог по свом обличју створио човека.

⁷ Рађајте се дакле и множите се; народите се веома на земљи и намножите се на њој.

⁸ И рече Бог Ноју и синовима његовим с њим, говорећи:

⁹ А ја ево постављам завет свој с вама и с вашим семеном након вас,

¹⁰ и са свим животињама, што су с вама од птица, од стоке и од свих звери земаљских што су с вама, са свачим што је изашло из ковчега, и са свим зверима земаљским.

¹¹ Постављам завет свој с вама, те одселе неће ниједно тело погинути од потопа, нити ће више бити потопа да затре земљу.

¹² И рече Бог: Ево знак завета који постављам између себе и вас и сваке живе твари, која је с вама до века:

¹³ Метнуо сам дугу своју у облаке, да буде знак завета између мене и земље.

¹⁴ Па кад облаке навучем на земљу, видеће се дуга у облацима,

¹⁵ и опоменућу се завета свог који је између мене и вас и сваке душе живе у сваком телу, и неће више бити од воде потопа да затре свако тело.

¹⁶ Дуга ће бити у облацима, па ћу је погледати, и опоменућу се вечног завета између Бога и сваке душе живе у сваком телу које је на земљи.

¹⁷ И рече Бог Ноју: То је знак завета који сам учинио између себе и сваког тела на земљи.

¹⁸ А беху синови Нојеви који изађоше из ковчега: Сим и Хам и Јафет; а Хам је отац Хананцима.

¹⁹ То су три сина Нојева, и од њих се насели сва земља.

²⁰ А Ноје поче радити земљу, и посади виноград.

²¹ И напив се вина опи се, и откри се насред шатора свог.

²² А Хам, отац Хананцима, виде голотињу оца свог, и каза обојици браће своје на пољу.

²³ А Сим и Јафет узеше хаљину, и огрнуше је обојица на рамена своја, и идући натрашке покрише њом голотињу оца свог, лицем натраг окренувши се да не виде голотиње оца свог.

²⁴ А кад се Ноје пробуди од вина, дозна шта му је учинио млађи син,

²⁵ и рече:

Проклет да је Ханан,

и да буде слуга слугама браће своје!

²⁶ И још рече:

Благословен да је Господ Бог Симов,
и Ханан да му буде слуга!

²⁷ Бог да рашири Јафета да живи у шаторима
Симовим,
а Ханан да им буде слуга!

²⁸ И поживе Ноје после потопа триста педесет година.

²⁹ А свега поживе Ноје девет стотина педесет година; и умре.

10

Таблица нарођа.

¹ А ово су племена синова Нојевих, Сима, Хама и Јафета, којима се родише синови после потопа.

² Синови Јафетови: Гомер и Магог и Мадај и Јаван и Товел и Месех и Тирас.

³ А синови Гомерови: Асхенас и Рифат и Тогарма.

⁴ А синови Јаванови: Елиса и Тарсис, Китим и Доданим.

⁵ Од њих се поделише острва народна на земљама својим, свако по језику свом и по породицама својим, у народима својим.

⁶ А синови Хамови: Хус и Месраин, Фуд и Ханан.

⁷ А синови Хусови: Сава и Авила и Савата и Регма и Саватака. А синови Регмини: Сава и Дедан.

⁸ Хус роди и Неврода; а он први би силан на земљи;

⁹ беше добар ловац пред Господом; зато се каже: Добар ловац пред Господом као Неврод.

¹⁰ А почетак царству његовом беше Вавилон и Орех и Архад и Халани у земљи Сенару.

¹¹ Из те земље изађе Асур, и сазида Ниневију и Ровот град и Халах,

¹² и Дасем између Ниневије и Халаха; то је град велик.

¹³ А Месраин роди Лудеје и Енемеје и Лавеје и Нефталеје,

¹⁴ и Патросеје и Хасмеје, одакле изађоше Филистеји и Гафтореји.

¹⁵ А Ханан роди Сидона, првенца свог, и Хета,

¹⁶ и Јевусеја и Амореја и Гергесеја,

¹⁷ и Евеја и Арукеја и Асенеја,

¹⁸ и Арвадеја и Самареја и Аматеја. А после се расејаше племена хананејска.

¹⁹ И беху међе хананејске од Сидона идући на Герар па до Газе, и идући на Содом и Гомор и Адаму и Севојим па до Даса.

²⁰ То су синови Хамови по породицама својим и по језицима својим, у земљама својим и у народима својим.

²¹ И Симу родише се синови, најстаријем брату Јафетовом, оцу свих синова Еверових.

²² Синови Симови беху: Елам и Асур и Арфаксад и Луд и Арам.

²³ А синови Арамови: Уз и Ул и Гатер и Мас.

²⁴ А Арфаксад роди Салу, а Сала роди Евера.

²⁵ А Еверу се родише два сина: једном беше име Фалек, јер се у његово време подели земља, а брату његовом име Јектан.

²⁶ А Јектан роди Елмодада и Салета и Сармота и Јараха,

²⁷ и Одора и Евила и Деклу,
²⁸ и Евала и Авимаила и Саву,
²⁹ и Уфира и Евилу и Јовава; ти сви беху синови
Јектанови.

³⁰ И живљаху од Маса, како се иде на Сафир до
гора источних.

³¹ То су синови Симови по породицама својим
и по језицима својим, у земљама својим и у
народима својим.

³² То су породице синова Нојевих по племенима
својим, у народима својим; и од њих се поделише
народи по земљи после потопа.

11

*Грађење куле у Вавилону. Пометња у
језицима. Списак племена од Сима до Аврама.*

¹ А беше на целој земљи један језик и једнаке
речи.

² А кад отидоше од истока, нађоше равницу у
земљи сенарској, и населише се онде.

³ Па рекоше међу собом: Хајде да правимо
плоче и да их у ватри печемо. И беху им опеке
место камена и смола земљана место креча.

⁴ После рекоше: Хајде да сазидамо град и кулу,
којој ће врх бити до неба, да стечемо себи име, да
се не бисмо расејали по земљи.

⁵ А Господ сиђе да види град и кулу, што зидаху
синови човечији.

⁶ И рече Господ: Гле, народ један, и један језик
у свих, и то почеше радити, и неће им сметати
ништа да не ураде шта су наумили.

⁷ Хајде да сиђемо, и да им пометемо језик, да не
разумеју један другог шта говоре.

⁸ Тако их Господ расу оданде по свој земљи, те не сазидаше града.

⁹ Зато се прозва Вавилон, јер онде помете Господ језик целе земље, и оданде их расу Господ по свој земљи.

¹⁰ Ово је племе Симово: беше Симу сто година, кад роди Арфаксада, друге године после потопа.

¹¹ А родив Арфаксада поживе Сим пет стотина година, рађајући синове и кћери.

¹² А Арфаксад поживе тридесет и пет година, и роди Салу;

¹³ а родив Салу поживе Арфаксад четири стотине и три године, рађајући синове и кћери.

¹⁴ А Сала поживе тридесет година, и роди Евера;

¹⁵ а родив Евера поживе Сала четири стотине и три године, рађајући синове и кћери.

¹⁶ А Евер поживе тридесет и четири године, и роди Фалека;

¹⁷ а родив Фалека поживе Евер четири стотине и тридесет година, рађајући синове и кћери.

¹⁸ А Фалек поживе тридесет година, и роди Рагава;

¹⁹ а родив Рагава поживе Фалек двеста и девет година, рађајући синове и кћери.

²⁰ А Рагав поживе тридесет и две године, и роди Серуха;

²¹ а родив Серуха поживе Рагав двеста и седам година, рађајући синове и кћери.

²² А Серух поживе тридесет година, и роди Нахора;

²³ а родив Нахора поживе Серух двеста година, рађајући синове и кћери.

²⁴ А Нахор поживе двадесет и девет година, и роди Тару;

²⁵ а родив Тару поживе Нахор сто и деветнаест година, рађајући синове и кћери.

²⁶ А Тара поживе седамдесет година, и роди Аврама, Нахора и Арана.

²⁷ А ово је племе Тарино: Тара роди Аврама, Нахора и Арана; а Аран роди Лота.

²⁸ И умре Аран пре Таре оца свог на постојбини својој, у Уру халдејском.

²⁹ И ожени се Аврам и Нахор, и жени Аврамовој беше име Сара а жени Нахоровој име Мелха, кћи Арама оца Мелхе и Јесхе.

³⁰ А Сара беше нероткиња, и не имаше порода.

³¹ И узе Тара сина свог Аврама и Лота сина Ароновог, унука свог, и Сару снаху своју, жену Аврама сина свог; и пођоше заједно из Ура халдејског да иду у земљу хананску, и дођоше до Харана, и онде се настанише.

³² И поживе Тара свега двеста и пет година; и умре Тара у Харану.

12

Аврамово позивање. Полазак у земљу Хананску. Прво обрицање. Борављење као странца у Мисиру.

¹ И рече Господ Авраму: Иди из земље своје и од рода свог и из дома оца свог у земљу коју ћу ти ја показати.

² И учинићу од тебе велик народ, и благословићу те, и име твоје прославићу, и ти ћеш бити благослов.

³ Благословићу оне који тебе узблагосиљају, и проклећу оне који тебе успроклињу; и у теби ће бити благословена сва племена на земљи.

⁴ Тада пође Аврам, као што му каза Господ, и с њим пође Лот. А беше Авраму седамдесет и пет година кад пође из Харана.

⁵ И узе Аврам Сару жену своју и Лота сина брата свог са свим благом које беху стекли и с душама које беху добили у Харану; и пођоше у земљу хананску, и дођоше у њу.

⁶ И пође Аврам ту земљу до места Сихема и до равнице морешке; а беху тада Хананеји у тој земљи.

⁷ И јави се Господ Авраму и рече: Твом семену даћу земљу ову. И Аврам начини онде жртвеник Господу, који му се јавио.

⁸ После отиде оданде на брдо, које је према истоку од Ветилџа, и онде разапе шатор свој, те му Ветилџ беше са запада а Гај с истока; и онде начини Господу жртвеник, и призна име Господње.

⁹ Оданде отиде Аврам даље идући на југ.

¹⁰ Али наста глад у оној земљи, те Аврам сиђе у Мисир да се онде склони; јер глад беше велика у оној земљи.

¹¹ А кад се приближи да већ уђе у Мисир, рече Сари жени својој: Гле, знам да си жена лепа у лицу.

¹² Зато кад те виде Мисирци рећи ће: Ово му је жена. Па ће ме убити, а тебе ће оставити у животу.

¹³ Него хајде кажи да си ми сестра, те ће мени бити добро тебе ради и остаћу у животу уз тебе.

¹⁴ И кад дође Аврам у Мисир, видеше Мисирци жену да је врло лепа.

¹⁵ И видеше је кнезови Фараонови, и хвалише је пред Фараоном. И узеше је у двор Фараонов.

¹⁶ И он чињаше добро Авраму ње ради, те имаше оваца и говеда и магараца и слуга и слушкиња и магарица и камила.

¹⁷ Али Господ пусти велика зла на Фараона и на дом његов ради Саре жене Аврамове.

¹⁸ Тада дозва Фараон Аврама и рече му: Шта ми то учини? Зашто ми ниси казао да ти је жена?

¹⁹ Зашто си казао: Сестра ми је? Те је узех за жену. Сад ето ти жене, узми је, па иди.

²⁰ И Фараон заповеди људима за њ, те га испратише и жену његову и шта год имаше.

13

Аврам се одељује од Лота. Поновљено обрицање.

¹ Тако отиде Аврам из Мисира горе на југ, он и жена му и све што имаше, такође и Лот с њим.

² А беше Аврам врло богат стоком, сребром и златом.

³ И иђаше својим путевима од југа све до Ветиља, до места где му прво беше шатор, између Ветиља и Гаја,

⁴ до места, где пре беше начинио жртвеник; и онде призва Аврам име Господње.

⁵ А и Лот који иђаше с Аврамом имаше оваца и говеда и шатора.

⁶ И земља не могаше их носити заједно, јер благо њихово беше велико да не моглоше живети заједно,

⁷ и беше свађа међу пастирима Аврамове стоке и пастирима Лотове стоке. А у то време живеху Хананеји и Ферезеји у оној земљи.

⁸ Па Аврам рече Лоту: Немој да се свађамо ја и ти, ни моји пастири и твоји пастири; јер смо браћа.

⁹ Није ли ти отворена цела земља? Одели се од мене. Ако ћеш ти на лево, ја ћу на десно; ако ли ћеш ти на десно ја ћу на лево.

¹⁰ Тада Лот подиже очи своје и сагледа сву равницу јорданску, како целу натапаше река, беше као врт Господњи, као земља мисирска, све до Загора, пре него Господ затре Содом и Гомор.

¹¹ И Лот изабра себи сву равницу јорданску, и отиде Лот на исток; и поделише се један од другог:

¹² Аврам живљаше у земљи хананској, а Лот живљаше по градовима у оној равници премештајући своје шаторе до Содома.

¹³ А људи у Содому беху неваљали, и грешаху Господу веома.

¹⁴ А Господ рече Авраму, пошто се Лот одели од њега: Подигни сада очи своје, па погледај с места где си на север и на југ и на исток и на запад.

¹⁵ Јер сву земљу што видиш теби ћу дати и семену твом до века.

¹⁶ И учинићу да семена твог буде као праха на земљи; ако ко узможе избројати прах на земљи, моћи ће избројати и семе твоје.

¹⁷ Устани, и пролази ту земљу у дужину и у ширину; јер ћу је теби дати.

¹⁸ И Аврам диже шаторе, и дође и насели се у равници мамријској, која је код Хеврона, и онде начини жртвеник Господу.

14

Рат краљева. Аврам спасава Лота и Мелхиседек га благосиља.

¹ А кад беше Амарфал цар сенарски, Арион цар еласарски, Ходологомор цар еламски и Таргал цар гојимски,

² завојеваше на Валу цара содомског, и на Варсу цара гоморског, и на Сенара цара адамског, и на Симовора цара севојимског и на цара од Валаке, која је сада Сигор.

³ Сви се ови скупише у долини сидимској која је сада слано море.

⁴ Дванаест година беху служили Ходологомору, па тринаесте године одметнуше се.

⁵ А четрнаесте године дође Ходологомор и цареви који беху с њим, и побише Рафаје у Астароту карнајимском и Зузеје у Аму и Омеје у пољу киријатајском,

⁶ и Хореје у планини њиховој Сиру до равнице фаранске покрај пустиње.

⁷ Од туда вративши се дођоше у Ен-Миспат, који је сада Кадис, и исекоше све који живеху у земљи амаличкој, и Амореје који живеху у Асасон-Тамару.

⁸ Тада изиђе цар содомски и цар гоморски и цар адамски и цар севојимски и цар од Валаке, које је сада Сигор, изађоше на њих у долину сидимску,

⁹ на Ходологомора цара еламског, и на Таргала цара гојимског, и на Амарфала цара сенарског, и на Ариоха цара еласарског, четири цара на пет.

¹⁰ А у долини сидимској беше много рупа из којих се вадила смола; и побеже цар содомски и цар гоморски, и онде падоше, а шта оста побеже у планину.

¹¹ И узеше све благо у Содому и Гомору и сву храну њихову, и отидоше.

¹² Узеше и Лота, синовца Аврамовог, и благо његово, и отидоше, јер живеше у Содому.

13 А дође један који беше утекао, те јави Авраму Јеврејину, који живеше у равни Мамрија Аморејина, брата Есхолу и брата Авнану, који беху у вери с Аврамом.

14 А кад Аврам чу да му се заробио синовац, наоружа слуге своје, триста осамнаест, који се родише у његовој кући, и пође у потеру до Дана.

15 Онде разделивши своје удари на њих ноћу са слугама својим, и разби их, и отера их до Ховала, који је на лево од Дамаска,

16 и поврати све благо; поврати и Лота синовца свог с благом његовим, и жене и људе.

17 А цар содомски изиђе му на сусрет кад се врати разбивши Ходологомора и царева што беху с њим, у долину Савину, које је сада долина царева.

18 А Мелхиседек цар салимски изнесе хлеб и вино; а он беше свештеник Бога Вишњег.

19 И благослови га говорећи:

Благословен да је Аврам Богу Вишњем,
чије је небо и земља!

20 И благословен да је Бог Вишњи,
који предаде непријатеље твоје у руке твоје!

И даде му Аврам десетак од свега.

21 А цар содомски рече Авраму: Дај мени људе, а благо узми себи.

22 А Аврам рече цару содомском: Дижем руку своју ка Господу Богу Вишњем, чије је небо и земља, заклињући се:

23 Ни конца ни ремена од обуће нећу узети од свега што је твоје, да не кажеш: Ја сам обогатио Аврама;

24 осим што су појели момци, и осим дела људима који су ишли са мнош, Есхолу, Авнану и Мамрију, они нека узму свој део.

15

Авраму се обриче син. Његово веровање. Завет Бога са њим.

¹ После ових ствари дође Авраму реч Господња у утвари говорећи: Не бој се, Авраме, ја сам ти штит, и плата је твоја врло велика.

² А Аврам рече Господе, Господе, шта ћеш ми дати кад живим без деце, а па коме ће остати моја кућа то је Елијезер овај Дамаштанин?

³ Још рече Аврам: Ето мени ниси дао порода, па ће слуга рођен у кући мојој бити мој наследник.

⁴ А гле, Господ му проговори: Неће тај бити наследник твој, него који ће изаћи од тебе тај ће ти бити наследник.

⁵ Па га изведе напоље и рече му: Погледај на небо и преброј звезде, ако их можеш пребројати. И рече му: Тако ће ти бити семе твоје.

⁶ И поверова Аврам Богу, а Он му прими то у правду.

⁷ И рече му: Ја сам Господ, који те изведох из Ура халдејског да ти дам земљу ову да буде твоја.

⁸ А он рече: Господе, Господе, по чему ћу познати да ће бити моја?

⁹ И рече му: Принеси ми јуницу од три године и козу од три године и овна од три године и грлицу и голупче.

¹⁰ И он узео све то, и расече на поле, и метну све поле једну према другој; али не расече птице.

¹¹ А птице слетаху на те мртве животиње; а Аврам их одгонише.

¹² А кад сунце беше на заласку, ухвати Аврама тврд сан, и гле, страх и мрак велик обузе га.

¹³ И Господ рече Авраму: Знај зацело да ће семе твоје бити дошљаци у земљи туђој, па ће јој служити, и она ће их мучити четири стотине година.

¹⁴ Али ћу судити и народу коме ће служити; а после ће они изаћи с великим благом.

¹⁵ А ти ћеш отићи к оцима својим у миру, и бићеш погребен у доброј старости.

¹⁶ А они ће се у четвртом колену вратити овамо; јер гресима аморејским још није крај.

¹⁷ А кад се сунце смири и кад се смрче, гле, пећ се димљаше, и пламен огњени пролажаше између оних делова.

¹⁸ Тај дан учини Господ завет с Аврамом говорећи: Семену твом дадох земљу ову од воде мисирске до велике воде, воде Ефрата,

¹⁹ кенејску, кенезејску и кедмонејску,

²⁰ и хетејску и фerezејску и рафајску,

²¹ и аморејску и хананејску и гергесејску и јевусејску.

16

Агара роди Исмаила. Њено бежање и повратак.

¹ Али Сара жена Аврамова не рађаше му деце. А имаше робину Мисирку, по имену Агара.

² Па рече Сара Авраму: Господ ме је затворио да не родим; него иди к робини мојој, не бих ли добила деце од ње. И Аврам приста на реч Сарину.

³ И Сара жена Аврамова узе Агару Мисирку робину своју, и даде је за жену Авраму мужу свом

после десет година откако се настани Аврам у земљи хананској.

⁴ И он отиде к Агари, и она затрудне; а кад виде да је трудна, понесе се од госпође своје.

⁵ А Сара рече Авраму: Увреда моја паде на тебе; ја ти метнух на крило робинју своју, а она видевши да је трудна понесе се од мене. Господ ће судити мени и теби.

⁶ А Аврам рече Сари: Ето, робинја је твоја у твојим рукама, учини с њом шта ти је воља. И Сара је стаде злостављати, те она побеже од ње.

⁷ Али анђео Господњи нађе је код студенца у пустињи, код студенца на путу у Сур.

⁸ И рече јој: Агаро, робинjo Сарина, откуда идеш, куда ли идеш? А она рече: Бежим од Саре госпође своје.

⁹ А анђео јој Господњи рече: Врати се госпођи својој, и покори јој се.

¹⁰ Опет јој рече анђео Господњи: Умножићу веома семе твоје, да се неће моћи пребројати од множине.

¹¹ Још јој рече анђео Господњи:

Ето си трудна, и родићеш сина,
и надени му име Исмаило;

јер је Господ видео муку твоју.

¹² А биће човек убица;

рука ће се његова дизати на сваког
а свачија на њега,

и наставаће на погледу свој браћи својој.

¹³ Тада Агара призва име Господа који говори с њом: Ти си Бог, који види. Јер говораше: Зар још гледам иза Оног који ме виде?

14 Тога ради зове се студенац онај студенац Живогa који ме види; а он је између Кадиса и Варада.

15 И роди Агара Авраму сина; и надеде Аврам сину свом, ког му роди Агара, име Исмаило.

16 А беше Авраму осамдесет и шест година кад му Агара роди Исмаила.

17

Аврам и Сàра добијају име Авра̑м и Сàра. Обрезавање. Обрицање Исака.

1 А кад Авраму би деведесет и девет година, јави му се Господ и рече му: Ја сам Бог Свемогући, по мојој вољи живи, и буди поштен.

2 И учинићу завет између себе и тебе, и врло ћу те умножити.

3 А Аврам паде ничице. И Господ му још говори и рече:

4 Од мене ево завет мој с тобом да ћеш бити отац многим народима.

5 Зато се више нећеш звати Аврам него ће ти име бити Авраам, јер сам те учинио оцем многих народа;

6 даћу ти породицу врло велику, и начинићу од тебе народе многе, и цареви ће изаћи од тебе.

7 А постављам завет свој између себе и тебе и семена твог након тебе од колена до колена, да је завет вечан, да сам Бог теби и семену твом након тебе;

8 и даћу теби и семену твом након тебе земљу у којој си дошљак, сву земљу хананску у државу вечну, и бићу им Бог.

9 И рече Бог Авраму: Ти пак држи завет мој, ти и семе твоје након тебе од колена до колена.

¹⁰ А ово је завет мој између мене и вас и семена твог након тебе који ћете држати: да се обрезују између вас све мушкиње.

¹¹ А обрезиваћете крајак тела свог, да буде знак завета између мене и вас.

¹² Свако мушко дете кад му буде осам дана да се обрезује од колена до колена, родило се у кући или било купљено за новце од којих год странаца, које не буде од семена твог.

¹³ Да се обрезује које се роди у кући твојој и које се купи за новце твоје; тако ће бити завет мој на телу вашем завет вечан.

¹⁴ А необрезано мушко, коме се не обреже крајак тела његовог, да се истреби из народа свог, јер поквари завет мој.

¹⁵ И још рече Бог Авраму: А Сару жену своју не зови је више Сара него нека јој буде име Саара.

¹⁶ И ја ћу је благословити, и даћу ти сина од ње; благословићу је, и биће мати многим народима, и цареви народима изаћи ће од ње.

¹⁷ Тада паде Аврам ницице и насмеја се говорећи у срцу свом: Еда ће се човеку од сто година родити син? И Сари? Еда ће жена од деведесет година родити?

¹⁸ И Аврам рече Богу: Нека жив буде Исмаило пред Тобом!

¹⁹ И рече Бог: Заиста Сара жена твоја родиће ти сина, и надећеш му име Исак; и поставићу завет свој с њим да буде завет вечан семену његовом након њега.

²⁰ А и за Исмаила услишио сам те; ево благословио сам га, и даћу му породицу велику, и умножићу га веома; и родиће дванаест кнезова, и начинићу од њега велик народ.

²¹ А завет свој учинићу с Исаком кад ти га роди Сара, до године у ово доба.

²² И Бог изговоривши отиде од Аврама горе.

²³ И Аврам узе Исмаила сина свог и све који се родише у дому његовом и које год беше купио за своје новце, све мушкиње од домаћих својих; и обреза окрајак тела њиховог у исти дан, као што му каза Бог.

²⁴ А беше Авраму деведесет и девет година кад обреза окрајак тела свог.

²⁵ А Исмаилу сину његовом беше тринаест година кад му се обреза окрајак тела његовог.

²⁶ У један дан обреза се Аврам и син му Исмаило,

²⁷ и сви домашњи његови, рођени у кући и купљени за новце од странаца, бише обрезани с њим.

18

Похођење у Мамрији. Исак још једном обречен. Пропаст Содоме објављена. Аврамова молба.

¹ После му се јави Господ у равници мамријској кад сеђаше на вратима пред шатором својим у подне.

² Подигавши очи своје погледа, и гле, три човека стајаше према њему. И угледавши их потрча им у сусрет испред врата шатора свог, и поклони се до земље;

³ и рече: Господе, ако сам нашао милост пред Тобом, немој проћи слуге свог.

⁴ Да вам донесем мало воде и оперите ноге, те се наслоните мало под овим дрветом.

⁵ И изнећу мало хлеба, те поткрепите срце своје, па онда пођите, кад идете поред слуге свог. И рекоше: Учини шта си казао.

⁶ И Аврам отрча у шатор к Сари, и рече: Брже замеси три копање белог брашна и испеци погаче.

⁷ Па отрча ка говедима и ухвати теле младо и добро, и даде га момку да га брже зготови.

⁸ Па онда изнесе масла и млека и теле које беше зготовио, и постави им, а сам стајаше пред њима под дрветом докле јеђаху.

⁹ И они му рекоше: Где је Сара жена твоја? А он рече: Ено је под шатором.

¹⁰ А један између њих рече: Догодине у ово доба опет ћу доћи к теби, а Сара ће жена твоја имати сина. А Сара слушаше на вратима од шатора иза њега.

¹¹ А Аврам и Сара беху стари и временити, и у Саре беше престало шта бива у жена.

¹² Зато се насмеја Сара у себи говорећи: Пошто сам остарела, сад ли ће ми доћи радост? А и господар ми је стар.

¹³ Тада рече Господ Авраму: Што се смеје Сара говорећи: Истина ли је да ћу родити кад сам остарела?

¹⁴ Има ли шта тешко Господу? Догодине у ово доба опет ћу доћи к теби, а Сара ће имати сина.

¹⁵ А Сара удари у бах говорећи: Нисам се смејала. Јер се уплаши. Али Он рече: Није истина, него си се смејала.

¹⁶ Потом усташе људи оданде, и пођоше пут Содоме; а Аврам пође с њима да их испрати.

¹⁷ А Господ рече: Како бих тајио од Аврама шта ћу учинити,

¹⁸ кад ће од Аврама постати велик и силан народ, и у њему ће се благословити сви народи на земљи?

¹⁹ Јер знам да ће заповедити синовима својим и дому свом након себе да се држе путева Господњих и да чине што је право и добро, да би Господ навршио на Авраму шта му је обећао.

²⁰ И рече Господ: Вика је у Содому и Гомору велика, и грех је њихов грдан.

²¹ Зато ћу сићи да видим еда ли све чине као што вика дође преда ме; ако ли није тако, да знам.

²² И људи окренувши се пођоше пут Содома; али Аврам још стајаше пред Господом,

²³ и приступив Аврам рече: Хоћеш ли погубити и праведног с неправедним?

²⁴ Може бити да има педесет праведника у граду; хоћеш ли и њих погубити, и нећеш опростити месту за оних педесет праведника што су у њему?

²⁵ Немој то чинити, ни губити праведника с неправедником, да буде праведнику као и неправеднику; немој; еда ли судија целе земље неће судити право?

²⁶ И рече Господ: Ако нађем у Содому педесет праведника у граду, опростићу целом месту њих ради.

²⁷ А Аврам одговори и рече: Гле, сада бих проговорио Господу, ако и јесам прах и пепео.

²⁸ Може бити праведника педесет мање пет, хоћеш ли за оних пет потрти сав град? Одговори: Нећу, ако нађем четрдесет и пет.

²⁹ И стаде даље говорити, и рече: Може бити да ће се наћи четрдесет. Рече: Нећу ради оних четрдесет.

³⁰ Потом рече: Немој се гневити, Господе, што ћу рећи; може бити да ће се наћи тридесет. И рече: Нећу, ако нађем тридесет.

³¹ Опет рече: Гле сада бих проговорио Господу; може бити да ће се наћи двадесет. Рече: Нећу их погубити за оних двадесет.

³² Најпосле рече: Немој се гневити, Господе, што ћу још једном проговорити; може бити да ће се наћи десет. Рече: Нећу их погубити ради оних десет.

³³ И Господ отиде свршивши разговор са Аврамом; а Аврам се врати на своје место.

19

Уништење Содома. Лотово спасење. Грех кћери Лотових.

¹ А увече дођоше два анђела у Содом; а Лот сеђаше на вратима содомским; и кад их угледа, устаде те их сrete, и поклони се лицем до земље,

² и рече: Ходите, господо, у кућу слуге свог, и преноћите и оперите ноге своје; па сутра рано кад устанете пођите својим путем. А они рекоше: Не, него ћемо преноћити на улици.

³ Али он навали на њих, те се увратише к њему и уђоше у кућу његову, и он их угости, и испече хлебова пресних, и једоше.

⁴ И још не беху легли, а грађани Содомљани слегоше се око куће, старо и младо, сав народ са свих крајева,

⁵ и викаху Лота и говораху му: Где су људи што дођоше синоћ к теби? Изведи их к нама да их познамо.

⁶ А Лот изиђе к њима пред врата затворивши врата за собом,

⁷ и рече им: Немојте, браћо, чинити зла.

⁸ Ево имам две кћери, које још не познаше човека; њих ћу вам извести, па чините с њима шта вам је воља; само не дирајте у ове људе, јер су зато ушли под мој кров.

⁹ А они рекоше: Ходи амо. Па онда рекоше: Овај је сам дошао амо да живи као дошљак, па још хоће да нам суди; сад ћемо теби учинити горе него њима. Па навалише јако на човека, на Лота, и стадоше истављати врата.

¹⁰ А она два човека дигоше руке, и увукоше Лота себи у кућу, и затворише врата.

¹¹ А људе што беху пред вратима кућним уједанпут ослепише од најмањег до највећег, те не могаху наћи врата.

¹² Тада она два човека рекоше Лоту: Ако имаш овде још кога свог, или зета или сина или кћер, или кога год свог у овом граду, гледај нек иду одавде;

¹³ јер хоћемо да затremo место ово, јер је вика њихова велика пред Господом, па нас посла Господ да га затremo.

¹⁴ И изиђе Лот, и каза зетовима својим, за које хтеде дати кћери своје, и рече им: Устајте, идите из места овог, јер ће сада затрти Господ град овај. Али се зетовима његовим учини да се шали.

¹⁵ А кад зора забеле, навалише анђели на Лота говорећи: Устани, узми жену своју, и две кћери своје које су ту, да не погинеш у безакоњу града тог.

¹⁶ А он се стаде шчињати, те људи узеше за руку њега и жену његову и две кћери његове, јер га беше жао Господу и изведоше га и пустише га иза града.

¹⁷ И кад их изведоше напоље, рече један: Избави душу своју и не обзирај се натраг и у целој

овој равни да ниси стао; бежи на оно брдо да не погинеш.

¹⁸ А Лот им рече: Немој, Господе!

¹⁹ Гле, слуга твој нађе милост пред Тобом, и милост је Твоја превелика коју ми учини сачувавши ми живот; али не могу утећи на брдо да ме не стигне зло и не погинем.

²⁰ Ено град близу; онамо се може утећи, а мали је; да бежимо онамо; та мали је, те ћу остати жив.

²¹ А он му рече: Ето послушаћу те и зато, и нећу затрти града, за који рече.

²² Брже бежи онамо; јер не могу чинити ништа док не стигнеш онамо. Зато се прозва онај град Сигор.

²³ И кад сунце ограну по земљи, Лот дође у Сигор.

²⁴ Тада пусти Господ на Содом и на Гомор од Господа с неба дажд од сумпора и огња,

²⁵ и затре оне градове и сву ону раван, и све људе у градовима и род земаљски.

²⁶ Али жена Лотова беше се обазрела идући за њим, и поста слан камен.

²⁷ А сутрадан рано уставши Аврам, отиде на место где је стајао пред Господом;

²⁸ и погледа на Содом и Гомор и сву околину по оној равни, и угледа, а то се дизаше дим од земље као дим из пећи.

²⁹ Али кад Бог затираше градове у оној равни, опомену се Бог Аврама, и изведе Лота из пропасти кад затре градове где живеше Лот.

³⁰ А Лот отиде из Сигора и стани се на оном брду с две кћери своје, јер се бојаше остати у Сигору; и живеше у пећини с две кћери своје.

³¹ А старија рече млађој: Наш је отац стар, а нема никога на земљи да дође к нама, као што је обичај по свој земљи.

³² Хајде да дамо оцу вина нека се опије, па да легнемо с њим, еда бисмо сачувале семе оцу свом.

³³ И дадоше оцу вина ону ноћ; и дошавши старија леже с оцем својим, и он не осети ни кад она леже ни кад устаде.

³⁴ А сутрадан рече старија млађој: Гле, ноћас спавах с оцем својим. Да му дамо вина и довече, па иди ти и лези с њим, еда бисмо сачувале семе оцу свом.

³⁵ Па и то вече дадоше оцу вина, и уставши млађа леже с њим, и он не осети ни кад она леже ни кад устаде.

³⁶ И обе кћери Лотове затруднеше од оца свог.

³⁷ И старија роди сина, и надеде му име Моав; од њега су Моавци до данашњег дана.

³⁸ Па и млађа роди сина, и надеде му име Вен-Амије; од њега су Амонци до данашњег дана.

20

Авимелех узима Сару од Аврама и враћа му је са даром.

¹ А Аврам отиде оданде на југ, и стани се између Кадиса и Сура; и живеше као дошљак у Герару.

² И говораше за жену своју Сару: Сестра ми је. А цар герарски Авимелех посла те узе Сару.

³ Али дође Бог Авимелеху ноћу у сну, и рече му: Гле, погинућеш са жене коју си узео, јер има мужа.

⁴ А Авимелех не беше се ње дотакао, и зато рече: Господе, еда ли ћеш и праведан народ погубити?

⁵ Није ли ми сам казао: Сестра ми је? А и она сама каза: Брат ми је. Учинио сам у чистоти срца свог и у правди руку својих.

⁶ Тада му рече Бог у сну: Знам да си учинио у чистоти срца свог, зато те сачувах да ми не сагрешиш, и не дадох да је се дотакнеш.

⁷ А сада врати човеку жену његову, јер је пророк, и молиће се за те, те ћеш остати жив. Ако ли не вратиш, знај да ћеш умрети ти и сви твоји.

⁸ И ујутру рано уста Авимелех, и сазва све слуге своје, и каза им све ово да чују. И уплашише се људи веома.

⁹ Тада Авимелех дозвола Авраму и рече му: Шта си нам учинио? Шта ли сам ти згрешио, те навуче на ме и на царство моје толико зло? Учинио си ми шта не ваља чинити.

¹⁰ И још рече Авимелех Авраму: Шта ти је било, те си то учинио?

¹¹ А Аврам одговори: Говорих: јамачно нема страха Божјег у овом месту, па ће ме убити ради жене моје.

¹² А управо и јесте ми сестра, кћи оца мог; али није кћи моје матере, па пође за ме.

¹³ А кад ме Бог изведе из дома оца мог, ја јој рекох: Учини добро, и кажи за ме где год дођемо: Брат ми је.

¹⁴ Тада Авимелех узео оваца и говеда и слуга и слушкиња, те даде Авраму, и врати му Сару жену његову.

¹⁵ И рече Авимелех Авраму: Ево, земља ти је моја отворена, живи слободно где ти је воља.

¹⁶ А Сари рече: Ево дао сам твом брату хиљаду сребрника; гле, он ти је очима покривало пред свима који буду с тобом; и то све да ти је за науку.

¹⁷ И Аврам се помоли Богу, и исцели Бог Авимелеха и жену његову и слушкиње његове, те рађаху.

¹⁸ Јер Господ беше сасвим затворио сваку материцу у дому Авимелеховом ради Саре жене Аврамове.

21

Рођење Исака. Истеривање Исмаила и мајке његове. Аврамов завет са Авимелехом.

¹ И Господ походи Сару, као што беше рекао и учини Господ Сари као што беше казао.

² Јер затрудне и роди Сара Авраму сина у старости његовој у исто време кад каза Господ.

³ И Аврам надеде име сину који му се роди, ког му роди Сара, Исак.

⁴ И обреза Аврам сина свог Исака кад би од осам дана, као што му заповеди Бог.

⁵ А Авраму беше сто година кад му се роди син Исак.

⁶ А Сара рече: Бог ми учини смех; ко год чује, смејаће ми се.

⁷ И рече: Ко би рекао Авраму да ће Сара дојити децу? Ипак му родих сина у старости његовој.

⁸ А кад дете дорасте да се одбије од сисе, учини Аврам велику гозбу онај дан кад одбише Исака од сисе.

⁹ И Сара виде сина Агаре Мисирке, која га роди Авраму, где се подсмева;

¹⁰ па рече Авраму: Отерај ову робињу са сином њеним, јер син ове робиње неће бити наследник с мојим сином, с Исаком.

¹¹ А то Авраму би врло криво ради сина његовог.

¹² Али Бог рече Авраму: Немој да ти је криво ради детета и ради робиње твоје. Шта ти је год казала Сара, послушај; јер ће ти се у Исаку семе прозвати.

¹³ Али ћу и од сина робињиног учинити народ, јер је твоје семе.

¹⁴ И Аврам устав ујутру рано, узео хлеба и мешину воде, и даде Агари метнувши јој на леђа, и дете, и отпусти је. А она отишавши луташе по пустињи вирсавској.

¹⁵ А кад нестало воде у мешини, она баци дете под једно дрво,

¹⁶ па отиде колико се може стрелом добацити, и седе према њему; јер говораше: Да не гледам како ће умрети дете. И седећи према њему стаде гласно плакати.

¹⁷ А Бог чу глас детињи, и анђео Божји викну с неба Агару, и рече јој: Шта ти је Агаро? Не бој се, јер Бог чу глас детињи оданде где је.

¹⁸ Устани, дигни дете и узми га у наручје; јер ћу од њега учинити велик народ.

¹⁹ И Бог јој отвори очи, те угледа студенац; и отишавши напуни мешину воде, и напоји дете.

²⁰ И Бог беше с дететом, те одрасте, и живеше у пустињи и поста стрелац.

²¹ А живеше у пустињи Фарану. И мати га ожени из земље мисирске.

²² У то време рече Авимелех и Фихол војвода његов Авраму говорећи: Бог је с тобом у свему што радиш.

²³ Закуни ми се сада Богом да нећеш преварити мене ни сина мог ни унука мог него да ћеш добро онако како сам ја теби чинио и ти чинити мени и земљи у којој си дошљак.

24 А Аврам рече: Хоћу се заклети.

25 Али Аврам прекори Авимелеха за студенац, који узеше на силу слуге Авимелехове.

26 А Авимелех рече: Не знам ко је то учинио; нити ми ти каза, нити чух до данас.

27 Тада Аврам узео оваца и говеда, и даде Авимелеху, и ухвати веру међу собом.

28 А Аврам одлучи седам јагањаца из стада.

29 А Авимелех рече Авраму: Шта ће оно седам јагањаца што си одлучио?

30 А он одговори: Да примиш из моје руке оно седам јагањаца, да ми буде сведочанство да сам ја ископао овај студенац.

31 Отуда се прозва оно место Вирсавеја, јер се онде заклеше обојица.

32 Тако ухватише веру на Вирсавеји. Тада се диже Авимелех и Фихол војвода његов, и вратише се у земљу филистејску.

33 А Аврам посади луг на Вирсавеји, и онде призва име Господа Бога Вечног.

34 И Аврам живеше као дошљак у земљи филистејској много времена.

22

Жртвовање Исака. Потврђивање обрицања. Нахорови потомци.

1 После тога хтеде Бог окушати Аврама, па му рече: Авраме! А он одговори: Ево ме.

2 И рече му Бог: Узми сада сина свог, јединца свог милог, Исака, па иди у земљу Морију, и спали га на жртву тамо на брду где ћу ти казати.

3 И сутрадан рано уставши Аврам осамари магарца свог, и узео са собом два момка и Исака

сина свог; и нацепавши дрва за жртву подиже се и пође на место које му каза Бог.

⁴ Трећи дан подигавши очи своје Аврам угледа место из далека.

⁵ И рече Аврам момцима својим: Останите ви овде с магарцем, а ја и дете идемо онамо, па кад се помолимо Богу, вратићемо се к вама.

⁶ И узевши Аврам дрва за жртву напрти Исаку сину свом, а сам узе у своје руке огња и нож; па отидоше обојица заједно.

⁷ Тада рече Исак Авраму оцу свом: Оче! А он рече: Шта је, сине! И рече Исак: Ето огња и дрва, а где је јагње за жртву?

⁸ А Аврам одговори: Бог ће се, синко, постарати за јагње себи на жртву. И иђаху обојица заједно.

⁹ А кад дођоше на место које му Бог каза, Аврам начини онде жртвеник, и метну дрва на њ, и свезавши Исака сина свог метну га на жртвеник врх дрва;

¹⁰ и измахну Аврам руком својом и узе нож да закоље сина свог.

¹¹ Али анђео Господњи викну га с неба, и рече: Авраме! Авраме! А он рече: Ево ме.

¹² А анђео рече: Не дижи руку своју на дете, и не чини му ништа; јер сада познах да се бојиш Бога, кад ниси пожалио сина свог, јединца свог, мене ради.

¹³ И Аврам подигавши очи своје погледа; и гле, ован иза њега заплео се у чести роговима; и отишавши Аврам узе овна и спали га на жртву место сина свог.

¹⁴ И назва Аврам оно место Господ ће се постарати. Зато се и данас каже: На брду, где ће се Господ постарати.

¹⁵ И анђео Господњи опет викну с неба Аврама.

¹⁶ И рече: Собом се заклевх, вели Господ: кад си тако учинио, и ниси пожалио сина свог, јединца свог,

¹⁷ заиста ћу те благословити и семе твоје веома умножити, да га буде као звезда на небу и као песка на брегу морском; и наследиће семе твоје врата непријатеља својих;

¹⁸ и благословиће се у семену твом сви народи на земљи, кад си послушао глас мој.

¹⁹ Тада се Аврам врати к момцима својим, те се дигоше, и отидоше заједно у Вирсавеју, јер Аврам живеше у Вирсавеји.

²⁰ После тога јавише Авраму говорећи: Гле, и Мелха роди синове брату твом Нахору:

²¹ Уза првенца и Вуза брата му, и Камуила, оца Арамовог,

²² и Хазада и Азава и Фалдеса и Јелдафа и Ватуила.

²³ А Ватуило роди Ревеку. Осам их роди Мелха Нахору брату Аврамовом.

²⁴ И иноча његова, по имену Ревма, роди и она Тавека и Гама и Тохоса и Моха.

23

Сарина смрт и погреб.

¹ А поживе Сара сто и двадесет и седам година; то су године века Сариног;

² и умре Сара у Киријат-Арви, а то је Хеврон, у земљи хананској. И дође Аврам да ожали Сару и оплаче.

³ А кад уста Аврам од мртваца свог, рече синовима Хетовим говорећи:

⁴ Странац сам и дошљак код вас; дајте ми да имам гроб код вас да погребем мртваца свог испред очију својих.

⁵ А синови Хетови одговорише Авраму говорећи му:

⁶ Чуј нас, господару; ти си кнез од Бога међу нама; у најбољем гробу нашем погребим мртваца свог; нико између нас неће ти затворити гроб свој да не погребеш мртваца свог.

⁷ Тада уста Аврам и поклони се народу земље оне, синовима Хетовим;

⁸ и рече им говорећи: Ако хоћете да погребем мртваца свог испред очију својих, послушајте ме, и говорите за мене Ефрону сину Саровом,

⁹ нека ми да пећину у Макпели, која је на крају њиве његове; за новце нека ми је да међу вама колико вреди, да имам гроб.

¹⁰ А Ефрон сеђаше усред синова Хетових. Па рече Ефрон Хетејин Авраму пред синовима Хетовим, који слушаху, пред свим који улажаху на врата града његовог, говорећи:

¹¹ Не, господару; чуј ме: поклањам ти њиву, и пећину код ње поклањам ти: пред синовима народа свог поклањам ти је, погребим мртваца свог.

¹² А Аврам се поклони народу земље оне,

¹³ и рече Ефрону пред народом земље оне говорећи: Ако си вољан чуј ме; да ти дам шта вреди њива, узми од мене, па ћу онда погребити мртваца свог онде.

¹⁴ А Ефрон одговори Авраму говорећи му:

¹⁵ Господару, чуј ме; земља вреди четири стотине сикала сребра између мене и тебе; шта је то? Само ти погребим мртваца свог.

¹⁶ А Аврам чувши Ефрона измери му сребро, које рече пред синовима Хетовим, четири стотине сикала сребра, како су ишли међу трговцима.

¹⁷ И њива Ефронова у Макпели према Мамрији,

њива с пећином која је на њој, и сва дрвета на њиви и по међи њеној унаоколо,

¹⁸ поста Аврамова пред синовима Хетовим, пред свима који улазе на врата града оног.

¹⁹ Потом погребе Аврам Сару жену своју у пећини на њиви Макпели према Мамрији, а то је Хеврон, у земљи хананској.

²⁰ И потврдише синови Хетови њиву и пећину на њој Авраму да има гроб.

24

Исак добија Ревеку за жену.

¹ А Аврам беше стар и временит, и Господ беше благословио Аврама у свему;

² и рече Аврам служи свом најстаријем у кући својој, који беше над свим добром његовим: Метни руку своју под стегно моје,

³ да те закунем Господом Богом небеским и Богом земаљским да нећеш довести жене сину мом између кћери ових Хананеја, међу којима живим;

⁴ него да ћеш отићи у земљу моју и у род мој и довести жену сину мом Исаку.

⁵ А слуга му рече: и ако девојка не хтедбуде поћи са мном у ову земљу; хоћу ли одвести сина твог у земљу из које си се иселио?

⁶ А Аврам му рече: Пази да не одведеш сина мог онамо.

⁷ Господ Бог небески, који ме је узео из дома оца мог и из земље рода мог, и који ми је рекао и заклео ми се говорећи: Семену ћу твојем дати земљу ову, Он ће послати анђела свог пред тобом да доведеш жену сину мом оданде.

⁸ Ако ли девојка не хтедбуде поћи с тобом, онда да ти је проста заклетва моја; само сина мог немој одвести онамо.

⁹ И метну слуга руку своју под стегно Авраму господару свом, и закле му се за ово.

¹⁰ Тада слуга узе десет камила између камила господара свог да иде, јер све благо господара његовог беше под његовом руком; и отишавши дође у Месопотамију до града Нахоровог.

¹¹ И пусти камиле да полежу иза града код студенца пред вече кад излазе грађанке да захватају воде;

¹² и рече: Господе Боже господара мог Аврама, дај ми срећу данас и учини милост господару мом Авраму.

¹³ Ево, ја ћу стајати код овог студенца, а грађанке ће доћи да захватају воде.

¹⁴ Којој девојци кажем: Нагни крчаг свој да се напијем, а она рече: На пиј, и камиле ћу ти напојити; дај то да буде она коју си наменио служи свом Исаку; и по томе да познам да си учинио милост господару мом.

¹⁵ И он још не изговори, а то Ревека, кћи Ватуила сина Мелхе жене Нахора брата Аврамовог, дође с крчагом на рамену.

¹⁶ И беше врло лепа, још девојка, још је човек не беше познао. Она сиђе на извор, и наточи крчаг, и пође;

¹⁷ а слуга искочи пред њу, и рече; дај ми да се напијем мало воде из крчага твог.

¹⁸ А она рече: На пиј, господару. И брже спусти крчаг на руку своју, и напоји га.

¹⁹ И кад га напоји, рече: и камилама ћу твојим налити нека се напију.

20 И брже изручи крчаг свој у појило, па опет отрча на студенац да налије, и нали свим камилама његовим.

21 А човек јој се дивљаше, и ћутаху, неће ли познати је ли Господ дао срећу путу његовом или није.

22 А кад се камиле напише, извади човек златну гривну од по сикала и метну јој око чела, и две наруквице метну јој на руке од десет сикала злата.

23 И рече: Чија си кћи? Кажи ми. Има ли у кући оца твог места за нас да преноћимо?

24 А она му рече: Ја сам кћи Ватуила сина Мелшиног, кога роди Нахору.

25 Још рече: Има у нас много сламе и пиће и места за ноћиште.

26 Тада човек савивши се поклони се Господу,

27 и рече: Благословен да је Господ Бог господара мог Аврама, што не остави милост своју и веру своју према господару мом, и путем доведе ме Господ у дом родбине господара мог.

28 А девојка отрча и све ово каза у дому матере своје.

29 А Ревека имаше брата, коме име беше Лаван; и истрча Лаван к човеку на студенац,

30 како виде гривну и наруквице на рукама сестре своје и чу где Ревека сестра му рече: Тако ми каза човек; дође к човеку; а он стајаше код камила на студенцу.

31 И рече: Ходи, који си благословен од Господа; што би стајао напољу? Спремио сам кућу, има места и за камиле.

32 И доведе човека у кућу, и растовари камиле; и додаше сламе и пиће камилама, и донесоше воде за ноге њему и људима што беху с њим;

³³ и поставише му да једе; али он рече: Нећу јести докле не кажем ствар своју. А Лаван му рече: Говори.

³⁴ Тада рече: Ја сам слуга Аврамов.

³⁵ А Господ је благословио господара мог веома, те је постао велик, и дао му је оваца и говеда, и сребра и злата, и слуга и слушкиња, и камила и магараца.

³⁶ И још Сара жена господара мог роди сина господару мом у старости његовој, и он му даде све што има.

³⁷ А мене закле господар мој говорећи: Немој довести сину мом жене између кћери ових Хананеја, међу којима живим;

³⁸ него иди у дом оца мог и у род мој, да доведеш жену сину мом.

³⁹ А ја рекох господару свом: Може бити да девојка неће хтети поћи са мном.

⁴⁰ А он ми рече: Господ, по чијој вољи свагда живех, послаће анђела свог с тобом, и даће срећу твој путу да доведеш жену сину мом од рода мог, из дома оца мог.

⁴¹ Онда ће ти бити проста заклетва моја, кад отидеш у род мој; ако ти је и не даду, опет ће ти бити проста заклетва моја.

⁴² И кад дођох данас на студенац, рекох: Господе Боже господара мог Аврама, ако си дао срећу путу мом, којим идем,

⁴³ ево, ја ћу стајати код студенца: која девојка дође да захвати воде, и ја јој кажем: Дај ми да се напијем мало воде из крчага твог,

⁴⁴ а она ми одговори: и ти пиј и камилама ћу твојим налити; то нека буде жена коју је наменио Господ сину господара мог.

⁴⁵ Ја још не изговорих у срцу свом, а дође Ревека с крчагом на рамену, и сишавши на извор захвати; и ја јој рекох: Дај ми да се напијем.

⁴⁶ А она брже спутивши са себе крчаг рече: На пиј, и камиле ћу ти напојити. И кад се напих, напоји и камиле моје.

⁴⁷ И запитих је говорећи: Чија си кћи? А она одговори: Ја сам кћи Ватуила сина Нахоровог, ког му роди Мелха. Тада јој метнух гривну око чела и наруквице на руке;

⁴⁸ и падох и поклоних се Господу, и захвалих Господу Богу господара мог Аврама, што ме доведе правим путем да нађем кћер брата господара свог за сина његовог.

⁴⁹ Ако ћете дакле учинити љубав и веру господару мом, кажите ми; ако ли нећете, кажите ми, да идем на десно или на лево.

⁵⁰ А Лаван и Ватуило одговарајући рекоше: Од Господа је ово дошло; ми ти не можемо казати ни зло ни добро.

⁵¹ Ето, Ревека је у твојој власти, узми је па иди, и нека буде жена сину твог господара, као што каза Господ.

⁵² А кад чу слуга Аврамов речи њихове, поклони се Господу до земље;

⁵³ и извади закладе сребрне и златне и хаљине, и даде Ревеци; такође и брату њеном и матери њеној даде дарове.

⁵⁴ Потом једоше и пише он и људи који беху с њим, и преноћише. А кад ујутру усташе, рече слуга: Пустите ме господару мом.

⁵⁵ А брат и мати њена рекоше: Нека остане девојка код нас који дан, барем десет дана, па онда нека иде.

56 А он им рече: Немојте ме задржавати, кад је Господ дао срећу мом путу; пустите ме да идем господару свом.

57 Тада рекоше: Да зовемо девојку, и упитамо шта она вели.

58 И дозваше Реваку и рекоше јој: Хоћеш ићи с овим човеком? А она одговори: Хоћу.

59 И пустише Реваку сестру своју и дојкињу њену са слугом Аврамовим и људима његовим.

60 И благословише Реваку и рекоше јој:

Сестро наша,
да се намножиш на хиљаде хиљада,
и семе твоје да наследи врата својих
непријатеља!

61 И подиже се Ревета с девојкама својим, и поседаше на камиле, и пођоше с човеком; и слуга узевши Реваку отиде.

62 А Исак иђаше враћајући се од студенца Живога који ме виде јер живљаше у јужном крају;

63 а беше изашао Исак у поље пред вече да се помоли Богу; и подигавши очи своје угледа камиле где иду.

64 И Ревета подигавши очи своје угледа Исака, те скочи с камиле,

65 и рече слуги: Ко је онај човек што иде преко поља пред нас? А слуга рече: Оно је господар мој. И она узе покривало и покри лице.

66 И приповеди слуга Исаку све што је свршио.

67 И одведе је Исак у шатор Саре матере своје; и узе Реваку, и она му поста жена, и омиле му. И Исак се утеши за матером својом.

25

*Аврамов други брак, смрт и погреб.
Исмаилово племе. Исав и Јаков. Исав продаје
своје првенаштво.*

¹ А Аврам узе другу жену, по имену Хетуру.

² И она му роди Зомрана и Јоксана и Мадана и Мадияна и Јесвока и Соијена.

³ А Јоксан роди Савана и Дедана. А Деданови синови бише Асурим и Латусим и Лаомим.

⁴ А синови Мадияанови: Ефар и Афир и Енох и Авида и Елдага. Сви беху деца Хетурина.

⁵ А Аврам даде све што имаше Исаку;

⁶ а синовима својих иноча даде Аврам даре, и оправи их од Исака сина свог још за живота свог на исток, у источни крај.

⁷ И века Аврамовог што поживе беше сто и седамдесет и пет година.

⁸ И онемоћав умре Аврам у доброј старости, сит живота, и би прибран к роду свом.

⁹ И погребеше га Исак и Исмаило у пећини макпелској на њиви Ефрона сина Сара Хетејина, која је према Мамрији;

¹⁰ на њиви коју купи Аврам од синова Хетових, онде је погребен Аврам са Саром женом својом.

¹¹ И по смрти Аврамовој благослови Бог Исака сина његовог; а Исак живеше код студенца Живога који ме види.

¹² А ово је племе Исмаила сина Аврамовог, ког роди Авраму Агара Мисирка робинја Сарина,

¹³ и ово су имена синова Исмаилових, како се зваху у племенима својим; првенац Исмаилов Навајот, па Кидар и Навдеило и Масам,

¹⁴ и Масма и Дума и Маса,

¹⁵ и Хадар и Теман и Јетур и Нафис и Кедма.

¹⁶ То су синови Исмаилови, и то су им имена по селима и градовима њиховим, дванаест кнезова над својим народима.

¹⁷ А године су века Исмаиловог сто и тридесет и седам година. После онемоћав умре, и би прибран к роду свом.

¹⁸ И живеху од Евилата до Сура према Мисиру, како се иде у Асирију; и допаде му према свој браћи својој да живи.

¹⁹ А ово је племе Исака сина Аврамовог: Аврам роди Исака;

²⁰ а Исаку беше четрдесет година кад се ожени Ревеком, кћерју Ватуила Сирина из Месопотамије, сестром Лавана Сирина.

²¹ И Исак се мољаше Господу за жену своју, јер беше нероткиња; и умоли Господа, те затрудне Ревека жена његова.

²² Али удараху једно о друго деца у утроби њеној, те рече: Ако је тако, на шта сам? И отиде да пита Господа.

²³ А Господ јој рече:

Два су племена у утроби твојој,
и два ће народа, изаћи из тебе;
и један ће народ бити јачи од другог народа,
и већи ће служити мањем.

²⁴ И кад дође време да роди, а то близанци у утроби њеној.

²⁵ И први изађе црвен, сав као руно рутава, и надеше му име Исав.

²⁶ А после изађе брат му, држећи руком за пету Исава; и надеше му име Јаков. А беше Исаку шездесет година, кад их роди Ревека.

²⁷ И деца одрастоше, и Исав поста ловац и ратар, а Јаков беше човек кротак и бављаше се у шаторима.

²⁸ И Исак миловаше Исава, јер радо јеђаше лов његов; а Ревека миловаше Јакова.

²⁹ Једном Јаков скува јело, а Исав дође из поља уморан.

³⁰ И рече Исав Јакову: Дај ми да једем то јело црвено, јер сам уморан. Отуда се прозва Едом.

³¹ А Јаков му рече: Продај ми данас првенаштво своје.

³² А Исав одговори: Ево, хоћу да умрем, па шта ће ми првенаштво?

³³ А Јаков рече: Закуни ми се данас. И он му се закле; тако продаде своје првенаштво Јакову.

³⁴ И Јаков даде Исаву хлеба и скуваног лећа, и он се наједе и напи, па уста и отиде. Тако Исав није марио за првенаштво своје.

26

Обрицање Исаку. Путовање. Добри и рђави дани.

¹ Али наста глад у земљи сврх прве глади која беше за времена Аврамовог; и Исак отиде к Авимелеху цару филистејском у Герар.

² И јави му се Господ и рече: Немој ићи у Мисир, него седи у земљи коју ћу ти казати.

³ Седи у тој земљи, и ја ћу бити с тобом, и благословићу те; јер ћу теби и семену твом дати све ове земље, и потврдићу завету, којом сам се заклео Авраму оцу твом.

⁴ И умножићу семе твоје да га буде као звезда на небу, и даћу семену твом све ове земље; и

у семену твом благословиће се сви народи на земљи,

⁵ зато што је Аврам слушао глас мој и чувао наредбу моју, заповести моје и правила моја и законе моје.

⁶ И оста Исак у Герару.

⁷ А људи у месту оном питаху за жену његову, а он говораше: Сестра ми је. Јер се бојаше казати: Жена ми је; да ме, вели, не убију ови људи ради Ревеке, јер је лепа.

⁸ И кад проведе много времена онде, догоди се, те погледа Авимелех цар филистејски с прозора, и виде Исака где се шали с Ревеком женом својом.

⁹ И дозва Авимелех Исака и рече: Та то ти је жена; како си казао: Сестра ми је? А Исак му одговори: Рекох: да не погинем с ње.

¹⁰ А Авимелех рече: Шта си нам учинио? Лако је могао ко од народа овог лећи с твојом женом, те би нас ти увалио у грех.

¹¹ И заповеди Авимелех свему народу свом говорећи: Ко се дотакне овог човека или жене његове, погинуће.

¹² И Исак стаде сејати у оној земљи, и доби оне године по сто, тако га благослови Господ.

¹³ И обогати се човек, и напредоваше све већма, те поста силан.

¹⁴ И имаше оваца и говеда и много слуга; а Филистеји му завиђаху,

¹⁵ па све студенце које беху ископале слуге оца његовог за времена Аврама оца његовог заронише Филистеји, и засуше их земљом.

¹⁶ И Авимелех рече Исаку: Иди од нас, јер си постао силнији од нас.

¹⁷ И Исак отиде, оданде, и разапе шаторе у долини герарској, и настани се онде.

¹⁸ И стаде Исак откопавати студенце, који беху ископани за времена Аврама оца његовог, и које заронише Филистеји по смрти Аврамовој; и прозва их именима која им беше надео отац његов.

¹⁹ И копајући слуге Исакове у оном долу нађоше студенац живе воде.

²⁰ Али се свађаше пастири герарски с пастирима Исаковим говорећи: Наша је вода. И надеде име оном студенцу Есек, јер се свадише с њим.

²¹ После ископаше други студенац, па се и око њега свађаше, зато га назва Ситна.

²² Тада се подиже оданде, и ископа други студенац, и око њега не би свађе; зато га назва Реховот, говорећи: Сад нам даде Господ простора да растемо у овој земљи.

²³ И отиде оданде горе у Вирсавеју.

²⁴ И исту ноћ јави му се Господ, и рече: Ја сам Бог Аврама оца твог. Не бој се, јер сам ја с тобом, и благословићу те и умножићу семе твоје Аврама ради слуге свог.

²⁵ И начини онде жртвеник, и призва име Господње; и онде разапе шатор свој; и слуге Исакове ископаше онде студенац.

²⁶ И дође к њему Авимелех из Герара с Охозатом пријатељем својим и с Фихолом војводом својим.

²⁷ А Исак им рече: Што сте дошли к мени, кад мрзите на ме и отерасте ме од себе?

²⁸ А они рекоше: Видесмо заиста да је Господ с тобом, па рекосмо: Нека буде заклетва између нас, између нас и тебе; хајде да ухватимо веру с тобом;

²⁹ да нам не чиниш зла, као што се ми тебе не дотакосмо и као што ми теби само добро чинисмо, и пустисмо те да идеш на миру, и ето си благословен од Господа.

³⁰ Тада их он угости; те једоше и пише.

³¹ А сутрадан уставши рано, заклеше се један другом, и отпусти их Исак и отидоше од њега с миром.

³² Исти дан дошавши слуге Исакове казаше му за студенац који ископаше, и рекоше му: Нађосмо воду.

³³ И назва га Савеја; отуда се зове град онај Вирсавеја до данашњег дана.

³⁴ А кад би Исаву четрдесет година, узе за жену Јудиту, кћер Веоха Хетејина, и Васемату кћер Елона Хетејина.

³⁵ И оне задаваху много јада Исаку и Ревеци.

27

*Јаков добија лукавством благослов првенца.
Исав ради свом брату о глави.*

¹ Кад Исак остаре и очи му потамнеше, те не видеше, дозва Исава старијег сина свог, и рече му: Сине! А он одговори: Ево ме.

² Тада рече: Ево остарео сам, не знам кад ћу умрети;

³ узми оружје своје, тул и лук, и изађи у планину, те ми улови лов;

⁴ и зготови ми јело по мојој вољи, и донеси ми да једем, па да те благослови душа моја док нисам умро.

⁵ А Ревека чу шта Исак рече сину свом Исаву. И Исав отиде у планину да улови лов и донесе.

⁶ А Ревека рече Јакову, сину свом говорећи: Гле, чух оца твог где говори с Исавом, братом твојим и рече:

⁷ Донеси ми лов, и зготови јело да једем, па да те благословим пред Господом док нисам умро.

⁸ Него сада, сине, послушај ме шта ћу ти казати.

⁹ Иди сада к стаду и донеси два добра јарета, да зготовим оцу твојем јело од њих, како радо једе.

¹⁰ Па ћеш унети оцу да једе и да те благослови док није умро.

¹¹ А Јаков рече Ревеци матери својој: Али је Исав брат мој рутав, а ја сам гладак;

¹² може ме опипати отац, па ће се осетити да сам га хтео преварити, те ћу навући на се проклетство место благослова.

¹³ А мати му рече: Нека проклетство твоје, сине падне на мене; само ме послушај, и иди и донеси ми.

¹⁴ Тада отишавши узе и донесе матери својој; а мати његова зготови јело како јеђаше радо отац његов.

¹⁵ Па онда узе Ревека најлепше хаљине старијег сина свог, које беху у ње код куће, и обуче Јакова млађег сина свог.

¹⁶ И јарећим кожицама обложи му руке и врат где беше гладак.

¹⁷ И даде Јакову сину свом у руке јело и хлеб што зготови.

¹⁸ А он уђе к оцу свом и рече: Оче. А он одговори: Ево ме; који си ти, сине?

¹⁹ И Јаков рече оцу свом: Ја, Исав твој првенац; учинио сам како си ми рекао; дигни се, посади се да једеш лов мој, па да ме благослови душа твоја.

²⁰ А Исак рече сину свом: Кад брже нађе, сине? А он рече: Господ Бог твој даде, те изађе преда

ме.

²¹ Тада рече Исак Јакову: Ходи ближе, сине да те опипам јеси ли син мој Исав или не.

²² И приступи Јаков к Исаку оцу свом, а он га опипа, па рече: Глас је Јаковљев, али руке су Исавове.

²³ И не позна га, јер му руке беху као у Исава брата његовог рутаве: Зато га благослови;

²⁴ и рече му: Јеси ли ти син мој Исав? А он одговори: Ја сам.

²⁵ Тада рече: А ти дај, сине, да једем лов твој, па да те благослови душа моја. И даде му, те једе; па му донесе и вино те пи.

²⁶ Потом Исак, отац његов рече му: Ходи сине, целивај ме.

²⁷ И он приступи и целива га; а Исак осети мирис од хаљина његових, и благослови га говорећи:

Гле, мирис сина мог
као мирис од поља које благослови Господ.

²⁸ Бог ти дао росе небеске,
и добре земље
и пшенице и вина изобила!

²⁹ Народи ти служили
и племена ти се клањала!

Био господар браћи својој
и клањали ти се синови матере твоје!

Проклет био који тебе успроклиње,
а благословен који тебе узблагосиља!

³⁰ А кад Исак благослови Јакова, и Јаков отиде испред Исака оца свог, у тај час дође Исав брат његов из лова.

³¹ Па зготови и он јело и унесе оцу свом, и рече му: Устани, оче, да једеш шта ти је син уловио, па да ме благослови душа твоја.

³² А Исак отац његов рече му: Ко си ти? А он рече: Ја, син твој, првенац твој Исав.

³³ Тада се препаде Исак, и рече: Ко? Да где је онај који улови и донесе ми лова, и од свега једох пре него ти дође, и благослових га? Он ће и остати благословен.

³⁴ А кад чу Исав речи оца свог, врисну гласно и ожалости се веома, и рече оцу свом: Благослови и мене, оче.

³⁵ А он му рече: Дође брат твој с преваром, и однесе твој благослов.

³⁶ А Исав рече: Право је што му је име Јаков, јер ме већ другом превари. Првенаштво ми узе, па ето сада ми узе и благослов. Потом рече: Ниси ли и мени оставио благослов?

³⁷ А Исак одговори, и рече Исаву: Ето сам га поставио теби за господара; и сву браћу његову дадох му да му буду слуге; пшеницом и вином укрепих га; па шта бих сада теби учинио, сине?

³⁸ И Исав рече оцу свом: Еда ли је само један благослов у тебе, оче? Благослови и мене, оче. И стаде гласно плакати Исав.

³⁹ А Исак отац његов одговарајући рече му:

Ево, стан ће ти бити на родној земљи
и роси небеској озго.

⁴⁰ Али ћеш живети од мача свог,
и брату ћеш свом служити;

али ће доћи време,
те ћеш пошто се наплачеш
скршити јарам његов с врата свог.

⁴¹ И Исав омрзе љуто на Јакова ради благослова, којим га благослови отац, и говораше у срцу свом: Близу су жалосни дани оца мог, тада ћу убити Јакова брата свог.

⁴² И казаше Ревеци речи Исава сина њеног старијег, а она пославши дозвола Јакова млађег сина свог, и рече му: Гле, Исав брат твој теши се тиме што хоће да те убије.

⁴³ Него, сине, послушај шта ћу ти казати; устани и бежи к Лавану брату мом у Харан.

⁴⁴ И остани код њега неко време докле прође срдња брата твог,

⁴⁵ докле се гнев брата твог одврати од тебе, те заборави шта си му учинио; а онда ћу ја послати да те доведу оданде. Зашто бих остала без обојице вас у један дан?

⁴⁶ А Исаку рече Ревека: Омрзао ми је живот ради ових Хетејака. Ако се Јаков ожени Хетејком, каквом између кћери ове земље, на шта ми живот?

28

Бежање у Харан. Небеске лестве.

¹ Тада Исак дозвола Јакова, и благослови га, и заповеди му и рече: Немој да се ожениш којом између кћери хананејских.

² Устани, иди у Падан-Арам у дом Ватуила оца матере своје, и оданде се ожени између кћери Лавана ујака свог.

³ А Бог Свемогући да те благослови, и да ти да велику породицу и умножи те, да од тебе постане мноштво народа,

⁴ и да ти да благослов Аврамов, теби и семену твом с тобом, да наследиш земљу у којој си дошљак, коју Бог даде Авраму.

⁵ Тако оправи Исак Јакова, и он пође у Падан-Арам к Лавану сину Ватуила Сирина, брату Ревеке матере Јаковљеве и Исавове.

⁶ А Исав виде где Исак благослови Јакова и оправи га у Падан-Арам да се оданде ожени, и где благосиљајући га заповеди му и рече: Немој да се ожениш којом између кћери хананејских,

⁷ и где Јаков послуша оца свог и матер своју, и отиде у Падан-Арам;

⁸ и виде Исав да кћери хананејске нису по вољи Исаку оцу његовом.

⁹ Па отиде Исав к Исмаилу, и узе за жену преко жена својих Маелету, кћер Исмаила сина Аврамовог, сестру Навеотову.

¹⁰ А Јаков отиде од Вирсавеје идући у Харан.

¹¹ И дође на једно место, и онде заноћи, јер сунце беше зашло; и узе камен на оном месту, и метну га себи под главу, и заспа на оном месту.

¹² И усни, а то лестве стајаху на земљи а врхом тичаху у небо, и гле, анђели Божји по њима се пењаху и силажаху;

¹³ и гле, на врху стајаше Господ, и рече: Ја сам Господ Бог Аврама оца твог и Бог Исаков; ту земљу на којој спаваш теби ћу дати и семену твом;

¹⁴ и семена ће твог бити као праха на земљи, те ћеш се раширити на запад и на исток и на север и на југ, и сви народи на земљи благословиће се у теби и у семену твом.

¹⁵ И ево, ја сам с тобом, и чуваћу те куда год поћеш, и доведићу те натраг у ову земљу, јер те нећу оставити докле год не учиним шта ти рекох.

¹⁶ А кад се Јаков пробуди од сна, рече: Зацело је Господ на овом месту; а ја не знах.

¹⁷ И уплаши се, и рече: Како је страшно место ово! Овде је доиста кућа Божја, и ово су врата небеска.

¹⁸ И уста Јаков ујутру рано, и узео камен што беше метнуо себи под главу, и утврди га за спомен и прели га уљем.

¹⁹ И прозва оно место Ветилъ, а пре беше име оном граду Луз.

²⁰ И учини Јаков завет, говорећи: Ако Бог буде са мном и сачува ме на путу којим идем и да ми хлеба да једем и одела да се облачим,

²¹ и ако се вратим на миру у дом оца свог, Господ ће ми бити Бог;

²² а камен овај који утврдих за спомен биће дом Божји; и шта ми год даш, од свега ћу десето дати Теби.

29

Јаковљево служење код Лавана и брак.

¹ Тада се подиже Јаков и отиде у земљу источну.

² И обзирући се угледа студенац у пољу; и гле, три стада оваца лежаху код њега, јер се на оном студенцу појаху стада, а велики камен беше студенцу на вратима.

³ Онде се скупљаху сва стада, те пастири одваљиваху камен с врата студенцу и појаху стада, и после опет приваљиваху камен на врата студенцу на његово место.

⁴ И Јаков им рече: Браћо, одакле сте? Рекоше: Из Харана смо.

⁵ А он им рече: Познајете ли Лавана сина Нахоровог? Они рекоше: Познајемо.

⁶ Он им рече: Је ли здрав? Рекоше: Јесте, и ево Рахилје кћери његове, где иде са стадом.

⁷ И он рече: Ето још је рано, нити је време враћати стоку; напојте стоку па идите и пасите је.

⁸ А они рекоше: Не можемо, докле се не скупе сва стада, да одвалимо камен с врата студенцу, онда ћемо напојити стоку.

⁹ Док он још говораше с њима, дође Рахилја са стадом оца свог, јер она пасаше овце.

¹⁰ А кад Јаков виде Рахилју кћер Лавана ујака свог, и стадо Лавана ујака свог, приступи Јаков и одвали камен студенцу с врата, и напоји стадо Лавана ујака свог.

¹¹ И пољуби Јаков Рахилју, и повикавши заплака се.

¹² И каза се Јаков Рахилји да је род оцу њеном и да је син Ревечин; а она отрча те јави оцу свом.

¹³ А кад Лаван чу за Јакова сина сестре своје, истрча му на сусрет, и загрли га и пољуби, и уведе у своју кућу. И он приповеди Лавану све ово.

¹⁴ А Лаван му рече: Та ти си кост моја и тело моје. И оста код њега цео месец дана.

¹⁵ Тада рече Лаван Јакову: Зар бадава да ми служиш, што си ми род? Кажи ми шта ће ти бити плата?

¹⁶ А Лаван имаше две кћери: старијој беше име Лија, а млађој Рахилја.

¹⁷ И у Лије беху кварне очи, а Рахилја беше лепог стаса и лепог лица.

¹⁸ И Јакову омиле Рахилја, те рече: Служићу ти седам година за Рахилју, млађу кћер твоју.

¹⁹ А Лаван му рече: Боље теби да је дам него другом; остани код мене.

²⁰ И одслужи Јаков за Рахилју седам година, и учинише му се као неколико дана, јер је љубљаше.

²¹ И рече Јаков Лавану: Дај ми жену, јер ми се наврши време, да легнем с њом.

²² И сазва Лаван све људе из оног места и учини гозбу.

²³ А увече узе Лију кћер своју и уведе је к Јакову, и он леже с њом.

²⁴ И Лаван даде Зелфу робинју своју Лији кћери својој да јој буде робинја.

²⁵ А кад би ујутру, гле, оно беше Лија; те рече Јаков Лавану: Шта си ми то учинио? Не служим ли за Рахиљу код тебе? Зашто си ме преварио?

²⁶ А Лаван му рече: Не бива у нашем месту да се уда млађа пре старије.

²⁷ Наврши недељу дана с том, па ћемо ти дати и другу за службу што ћеш служити код мене још седам година других.

²⁸ Јаков учини тако, и наврши с њом недељу дана, па му даде Лаван Рахиљу кћер своју за жену.

²⁹ И даде Лаван Рахиљи кћери својој робинју своју Валу да јој буде робинја.

³⁰ И тако леже Јаков с Рахиљом; и вољаше Рахиљу него Лију, и стаде служити код Лавана још седам других година.

³¹ А Господ видећи да Јаков не мари за Лију, отвори њој материцу, а Рахиља оста нероткиња.

³² И Лија затрудне, и роди сина, и надеде му име Рувим, говорећи: Господ погледа на јаде моје, сада ће ме љубити муж мој.

³³ И опет затрудне, и роди сина и рече: Господ чу да сам презрена, па ми даде и овог. И надеде му име Симеун.

³⁴ И опет затрудне, и роди сина, и рече: Да ако се сада већ приљуби к мени муж мој, кад му родих три сина. Зато му надеше име Левије.

³⁵ И затрудне опет, и роди сина, и рече: Сада ћу хвалити Господа. Зато му надеде име Јуда; и преста рађати.

30

Јаковљев благослов у деци и богатство.

¹ А Рахилъа видевши где не рађа деце Јакову, позавиде сестри својој; и рече Јакову: Дај ми деце, или ћу умрети.

² А Јаков се расрди на Рахилъу, и рече: Зар сам ја а не Бог који ти не да порода?

³ А она рече: Ето робиње моје Вале, лези с њом, нека роди на мојим коленима, па ћу и ја имати деце од ње.

⁴ И даде му Валу робињу своју за жену, и Јаков леже с њом.

⁵ И затрудне Вала, и роди Јакову сина.

⁶ А Рахилъа рече: Господ ми је судио и чуо глас мој, те ми даде сина. Зато му надеде име Дан.

⁷ И Вала робиња Рахилъина затрудне опет, и роди другог сина Јакову;

⁸ а Рахилъа рече: Борах се жестоко са сестром својом, али одолех. И надеде му име Нефталим.

⁹ А Лија видевши где преста рађати узе Зелфу робињу своју и даде је Јакову за жену.

¹⁰ И роди Зелфа робиња Лијина Јакову сина;

¹¹ и Лија рече: Дође чета. И надеде му име Гад.

¹² Опет роди Зелфа робиња Лијина другог сина Јакову;

¹³ и рече Лија: Благо мени, јер ће ме блаженом звати жене. Зато му надеде име Асир.

¹⁴ А Рувим изиђе у време жетве пшеничне и нађе мандрагору у пољу, и донесе је Лији матери

својој. А Рахилџа рече Лији: Дај ми мандрагору сина свог.

¹⁵ А она јој рече: Мало ли ти је што си ми узела мужа? Хоћеш да ми узмеш и мандрагору сина мог? А Рахилџа јој рече: Нека ноћас спава с тобом за мандрагору сина твог.

¹⁶ И увече кад се Јаков враћаше из поља, изиђе му Лија на сусрет и рече: Спаваћеш код мене, јер те купих за мандрагору сина свог. И спава код ње ону ноћ.

¹⁷ А Бог услиши Лију, те она затрудне, и роди Јакову петог сина.

¹⁸ И рече Лија: Господ ми даде плату моју што дадох робинју своју мужу свом. И надеде му име Исахар.

¹⁹ И затрудне Лија опет, и роди Јакову шестог сина;

²⁰ и рече Лија: Дарива ме Господ даром добрим; да ако се сада већ приљуби к мени муж мој, јер му родих шест синова. Зато му надеде име Завулон.

²¹ Најпосле роди кћер, и надеде јој има Дина.

²² Али се Господ опомену Рахилџе; и услишивши је отвори јој материцу.

²³ И затрудне, и роди сина, и рече: Узе Бог срамоту моју.

²⁴ И надеде му име Јосиф, говорећи: Нека ми дода Господ још једног сина.

²⁵ А кад Рахилџа роди Јосифа, рече Јаков Лавану: Пусти ме да идем у своје место и у своју земљу.

²⁶ Дај ми жене моје, за које сам ти служио, и децу моју, да идем, јер знаш како сам ти служио.

27 А Лаван му рече: Немој, ако сам нашао милост пред тобом; видим да ме је благословио Господ тебе ради.

28 И још рече: Ишти колико хоћеш плате, и ја ћу ти дати.

29 А Јаков му одговори: Ти знаш како сам ти служио и каква ти је стока постала код мене.

30 Јер је мало било што си имао докле ја не дођох; али се умножи веома, јер те Господ благослови кад ја дођох. Па кад ћу и ја тако себи кућу кућити?

31 И рече му Лаван: Шта хоћеш да ти дам? А Јаков одговори: Не треба ништа да ми даш; него ћу ти опет пасти стоку и чувати, ако ћеш ми учити ово:

32 Да зађем данас по свој стоци твојој, и одлучим све што је шарено и с белегом, и све што је црно између оваца, и шта је с белегом и шарено између коза, па шта после буде тако, оно да ми је плата.

33 Тако ће ми се после посведочити правда моја пред тобом кад дођеш да видиш заслугу моју: Шта год не буде шарено ни с белегом ни црно између оваца и коза у мене, биће крадено.

34 А Лаван рече: Ето, нека буде како си казао.

35 И одлучи Лаван исти дан јарце с белегом и шарене и све козе с белегом и шарене, и све на чем беше шта бело, и све црно између оваца, и предаде синовима својим.

36 И остави даљине три дана хода између себе и Јакова. И Јаков пасаше осталу стоку Лаванову.

37 И узе Јаков зелених прUTOва тополових и лескових и кестенових, и нагули их до белине која беше на прUTOвима.

38 И меташе нагуљене прUTOве пред стоку у жлебове и корита кад долажаше стока да пије, да

би се упаљивала кад дође да пије.

³⁹ И упаљиваше се стока гледајући у прутове, и шта се млађаше беше с белегом, прутаство и шарено.

⁴⁰ И Јаков одлучиваше млад, и обрађаше стадо Лаваново да гледа у шарене и у све црне; а своје стадо одвајаше и не обрађаше га према стаду Лавановом.

⁴¹ И кад се год упаљиваше стока рана, меташе Јаков прутове у корита пред очи стоци да би се упаљивала гледајући у прутове;

⁴² а кад се упаљиваше позна стока, не меташе; тако позне биваху Лаванове а ране Јаковљеве.

⁴³ И тако се тај човек обогати врло, те имаше много стоке и слуга и слушкиња и камила и магараца.

31

Јаковљево бежање са својима. Помирење с Лаваном.

¹ А Јаков чу где синови Лаванови говоре: Јаков узе све што беше нашег оца, и од оног што беше нашег оца стече све ово благо.

² И виде Јаков где лице Лаваново није према њему као пре.

³ И Господ рече Јакову: Врати се у земљу отаца својих и у род свој, и ја ћу бити с тобом.

⁴ И пославши Јаков дозва Рахилу и Лију у поље к стаду свом.

⁵ И рече им: Видим где лице оца нашег није према мени као пре; али је Бог оца мог био са мном.

⁶ И ви знате да сам служио оцу нашем како сам год могао;

⁷ а отац ме је ваш варао и мењао ми плату десет пута; али му Бог не даде да ме оштети;

⁸ кад он рече: Шта буде шарено нека ти је плата, онда се младило све шарено; а кад рече: С белегом шта буде нека ти је плата, онда се младило све с белегом.

⁹ Тако Бог узео стоку оцу вашем и даде је мени;

¹⁰ јер кад се упаљиваше стока, подигох очи своје и видех у сну, а то овнови и јарци што скачу на овце и козе беху шарени, с белегама прутасти и коластим.

¹¹ А анђео Господњи рече ми у сну: Јакове! А ја одговорих: Ево ме.

¹² А он рече: Подигни сад очи своје и гледај, овнови и јарци што скачу на овце и козе, шарени су, с белегама прутасти и коластим; јер видех све што ти чини Лаван.

¹³ Ја сам Бог од Ветилга, где си прелио камен и учинио ми завет; устани сада и иди из ове земље, и врати се на постојбину своју.

¹⁴ Тада одговори Рахилга и Лија, и рекоше му: Еда ли још имамо какав део и наследство у дому оца свог?

¹⁵ Није ли нас држао као туђинке кад нас је продао? Па је још и наше новце једнако јео.

¹⁶ Јер све ово благо што узео Господ оцу нашем, наше је и наше деце. Зато чини све што ти је Господ казао.

¹⁷ И подиже се Јаков, и метну децу своју и жене своје на камиле;

¹⁸ и одведе сву стоку своју и све благо што беше стекао, стоку коју беше стекао у Падан-Араму, и пође к Исаку оцу свом у земљу хананску.

¹⁹ А Лаван беше отишао да стриже овце своје; и Рахилга украде идоле оцу свом.

²⁰ И Јаков отиде крадом од Лавана Сирина не јавивши му да хоће да иде.

²¹ И побеже са свим благом својим, и подиже се те пређе преко воде, и упути се ка гори Галаду.

²² А трећи дан јавише Лавану да је побегао Јаков.

²³ И узе са собом браћу своју, и пође за њим у потеру, и за седам дана стиже га на гори Галаду.

²⁴ Али Бог дође Лавану Сирину ноћу у сну, и рече му: Чувај се да не говориш с Јаковом ни лепо ни ружно.

²⁵ И стиже Лаван Јакова; а Јаков беше разапео шатор свој на гори, па и Лаван такође разапел свој с браћом својом на гори Галаду.

²⁶ И Лаван рече Јакову: Шта учини те крадом побеже од мене и одведе кћери моје као на мач отете?

²⁷ Зашто тајно побеже и крадом отиде од мене? Нити ми рече да те испратим с весељем и с песмама, с бубњевима и гуслама?

²⁸ Нити ми даде да изљубим синове своје и кћери своје? Лудо си радио.

²⁹ Могао бих вам досадити; али Бог оца вашег ноћас ми рече говорећи: Чувај се да не говориш с Јаковом ни лепо ни ружно.

³⁰ Иди дакле кад си се тако ужелео куће оца свог; али зашто украде богове моје?

³¹ А Јаков одговори и рече: Бојам се и мишљах хоћеш силом отети кћери своје од мене.

³² А богове своје у кога нађеш, онај нека не живи више; пред нашом браћом тражи шта је твоје у мене, па узми. Јер Јаков није знао да их је украдала Рахилја.

³³ И уђе Лаван у шатор Јаковљев и у шатор Лијин и у шатор двеју робинја, и не нађе их; и

изашав из шатора Лијина уђе у шатор Рахилјин.

³⁴ А Рахилја узе идоле и сакри их под самар камиле своје и седе озго; и Лаван пипаше по целом шатору, и не нађе.

³⁵ А она рече оцу свом: Немој се срдити, господару, што ти не могу устати, јер ми је шта у жена бива. Траживши дакле не нађе идоле своје.

³⁶ И Јаков се расрди, и стаде корити Лавана, и говорећи рече му: Шта сам учинио, шта сам скривио, те си ме тако жестоко терао?

³⁷ Пипао си сав пртљаг мој, па шта си нашао из своје куће? Дај овамо пред моју и своју браћу, нека расуде између нас двојице.

³⁸ Ево двадесет година бих код тебе: овце твоје и козе твоје не јаловише се, а овнова из стада твог не једох.

³⁹ Шта би зверје заклало нисам ти доносио, сам сам подмиривао; од мене си искао што би ми било украдено дању или ноћу.

⁴⁰ Дању ме убијаше врућина а ноћу мраз; и сан ми не падаше на очи.

⁴¹ Тако ми је био двадесет година у твојој кући; служио сам ти четрнаест година за два кћери твоје и шест година за стоку твоју, и плату си ми мењао десет пута.

⁴² Да није Бог оца мог, Бог Аврамов, и страх Исаков био са мном, би ме зацело отпустио празна. Али је Бог видео невољу моју и труд руку мојих, па те укори ноћас.

⁴³ А Лаван одговори Јакову и рече: Ове су кћери моје кћери, и ови су синови моји синови, и ова стока моја стока, и шта год видиш све је моје; па шта бих учинио данас кћерима својим или синовима њиховим које родише?

⁴⁴ Него хајде да ухватимо веру, ја и ти, да буде сведочанство између мене и тебе.

⁴⁵ И Јаков узео камен и утврдио га за спомен.

⁴⁶ И рече Јаков браћи својој; накупите камења. И накупише камења и сложише на гомилу, и једоше на гомили.

⁴⁷ И Лаван га назва Јегар-Сахадут, а Јаков га назва Галед.

⁴⁸ И рече Лаван: Ова гомила нека буде сведок између мене и тебе данас. Зато се прозва Галед.

⁴⁹ А прозва се и Миспа, јер рече Лаван: Нека Господ гледа између мене и тебе, кад не узможемо видети један другог.

⁵⁰ Ако уцвелиш кћери моје и ако узмеш жене преко мојих кћери, неће човек бити између нас него где Бог сведок између мене и тебе.

⁵¹ И још рече Лаван Јакову: Гледај ову гомилу и гледај овај споменик, који подигох између себе и тебе.

⁵² Сведок је ова гомила и сведок је овај споменик, да ни ја нећу прећи преко ове гомиле к теби ни ти к мени да нећеш прећи преко ове гомиле и споменика овог на зло.

⁵³ Бог Аврамов и богови Нахорови, богови оца њиховог, нека суде међу нама. А Јаков се закле страхом оца свог Исака.

⁵⁴ И Јаков принесе жртву на гори, и сазва браћу своју на вечеру; и једоше па ноћише на гори.

⁵⁵ А ујутру рано уста Лаван, и изљуби своју унучад и кћери своје, и благослови их, па отиде, и врати се у своје место.

32

Јаковљев сусрет са анђелима. Његов страх

од Исава. Молитва и борба. Име Израиљ.

¹ А Јаков отиде својим путем; и сретеше га анђели Божији;

² а кад их угледа Јаков, рече: Ово је логор Божји. И прозва оно место Маханаим.

³ И Јаков посла пред собом гласнике к Исаву брату свом у земљу Сир, крајину едомску.

⁴ И заповеди им говорећи: Овако кажите господару мом Исаву: Слуга твој Јаков овако каже: Био сам дошљак код Лавана и бавио се до сад.

⁵ А имам волова и магараца, оваца и слуга, и слушкиња, и послах да јавим теби господару свом, еда бих нашао милост пред тобом.

⁶ И вратише се гласници к Јакову и рекоше му: Идосмо до брата твог Исава, и ето он ти иде на сусрет с четири стотине момака.

⁷ А Јаков се уплаши јако и забрину се; па подели своје људе и овце и говеда и камиле у две чете.

⁸ И рече: Ако Исав удари на једну чету и разбије је, да ако друга утече.

⁹ И рече Јаков: Боже оца мог Аврама и Боже оца мог Исака, Господе, који си ми казао: Врати се у земљу своју и у род свој, и ја ћу ти бити добротвор!

¹⁰ Нисам вредан толике милости и толике вере што си учинио служи свом; јер само са штапом својим пређох преко Јордана, а сада сам господар од две чете.

¹¹ Избави ме из руке брата мог, из руке Исавове, јер се бојим да не дође и убије мене и матер с децом.

¹² А Ти си казао: Заиста ја ћу ти бити добротвор, и учинићу семе твоје да буде као песка морског, који се не може избројати од множине.

¹³ И заноћи онде ону ноћ, и узе шта му дође до руке, да пошаље на дар Исаву брату свом,

¹⁴ двеста коза с двадесет јараца, двеста оваца с двадесет овнова,

¹⁵ тридесет камила дојилица с камиладима, четрдесет крава с десеторо телади, двадесет магарица с десеторо магаради.

¹⁶ И предаде их слугама својим, свако стадо напосе, и рече слугама: Идите напред преда мном, остављајући доста места између једног стада и другог.

¹⁷ И заповеди првом говорећи: Кад сретнеш Исаву, брата мог, па те запита: Чији си? И куда идеш? И чије је то што гониш пред собом?

¹⁸ А ти реци: Слуге твог Јакова, а ово шаље на дар господару свом Исаву, а ето и сам иде за нама.

¹⁹ Тако заповеди и другом и трећем и свима који иђаху за стадом, и рече: Тако кажите Исаву кад наиђете на њ.

²⁰ И још кажите: Ето, Јаков слуга твој иде за нама. Јер говораше: Ублажићу га даром који иде преда мном, па ћу му онда видети лице, да ако ме лепо прими.

²¹ Тако отиде дар напред, а он преноћи ону ноћ код чете своје.

²² И по ноћи уста, и узе обе жене и две робинје и једанаесторо деце своје; и преброди брод Јавок.

²³ А пошто њих узе и преведе преко потока, претури и остало што имаше.

²⁴ А кад оста Јаков сам, тада се један човек рваше с њим до зоре.

²⁵ И кад виде да га не може свладати, удари га по зглавку у стегну, те се Јакову ишчаши стегно из зглавка, кад се човек рваше с њим.

²⁶ Па онда рече: Пустите ме, зора је. А Јаков му рече: Нећу те пустити докле ме не благословиш.

²⁷ А човек му рече: Како ти је име. А он одговори: Јаков.

²⁸ Тада му рече: Одселе се нећеш звати Јаков, него Израил; јер си се јуначки борио и с Богом и с људима, и одолео си.

²⁹ А Јаков запита и рече: Кажи ми како је теби име. А Он рече: Што питаш како ми је име? И благослови га онде.

³⁰ И Јаков надеде име оном месту Фануил; јер, вели, Бога видех лицем к лицу, и душа се моја избави.

³¹ И сунце му се роди кад прође Фануил, и храмаше на стегно своје.

³² Зато синови Израилјеви не једу крајеве од мишића на зглавку у стегну до данашњег дана, што се Јакову повредише крајеви од мишића на зглавку у стегну.

33

Помирење Јаковљево са Исавом. Јаков се настањује код Сихема.

¹ А Јаков подигавши очи своје погледа, а то Исав иде, и четири стотине људи с њим. И подели децу уз Лију и уз Рахиљу и уз две робиње.

² И намести напред робиње и њихову децу, па Лију и њену децу за њима, а најпосле Рахиљу и Јосифа.

³ А сам прође напред, и поклонил се до земље седам пута докле дође до брата свог.

⁴ А Исав притрча преда њ и загрли га и паде му око врата и целива га, и обојица се заплакаше,

⁵ и Исав подигавши очи угледа жене и децу, па рече: Ко су ти оно? А Јаков рече: Деца, коју Бог милостиво дарова служи твом.

⁶ И приступише робиње с децом својом, и поклонише се.

⁷ Потом приступи и Лија и деца њена, и поклонише се; а најпослед приступи Јосиф и Рахилја, и поклонише се.

⁸ А Исав рече: Шта ће ти читава војска она коју сретох? А он рече: Да нађем милост пред господарем својим.

⁹ А Исав рече: Има, брате, у мене доста; нека теби шта је твоје.

¹⁰ А Јаков рече: Не; ако сам сада нашао милост пред тобом, прими дар из моје руке, јер видех лице твоје као да видех лице Божје, тако си ме лепо дочекао.

¹¹ Прими дар мој, који ти је доведен; јер ме је обилато обдарио Бог, и имам свега. И навали на њ, те прими.

¹² После рече Исав: Хајде да идемо, ићи ћу и ја с тобом.

¹³ А Јаков му рече: Зна господар мој да су ова деца нејака, и имам оваца и крава дојилица, па ако их устерам један дан, погинуће ми све стадо.

¹⁴ Него господар мој нека иде пред слугом својим, а ја ћу полако ићи, колико могу деца и стока, докле дођем ка господару свом у Сир.

¹⁵ А Исав рече: А оно да ти оставим неколико људи што су са мном. А он рече: На шта? Дај да нађем милост пред господарем својим.

¹⁶ И тако Исав врати се исти дан својим путем у Сир.

¹⁷ А Јаков отиде у Сокот, и онде начини себи кућу а стоци својој начини стаје; зато назва оно

место Сокот.

¹⁸ После дође Јаков здраво у град Сихем у земљи хананској, вративши се из Падан-Арама, и намести се према граду.

¹⁹ И купи комад земље, где разапе шатор свој, од синова Емора оца Сихемовог за сто новаца.

²⁰ И начини онде жртвеник, и назва га: Силни Бог Израилјев.

34

Дина и Сихем. Покољ у Сихему.

¹ А Дина кћи Лијина, коју роди Јакову, изађе да гледа девојке у оном крају.

² А угледа је Сихем, син Емора Ефејина, кнеза од оне земље, и узе је и леже с њом и осрамоти је.

³ И приону срце његово за Дину кћер Јаковљеву, и девојка му омиле, и он јој се умиљаваше.

⁴ И рече Сихем Емору оцу свом говорећи: Ожени ме овом девојком.

⁵ А Јаков чу да је осрамотио Дину кћер његову; а синови његови беху у пољу са стоком његовом, и Јаков оћуте докле они не дођу.

⁶ А Емор отац Сихемов изиђе к Јакову да се разговори с њим.

⁷ А кад дођоше синови Јаковљеви из поља и чуше шта је било, жао би људима врло и разгневише се веома, што учини срамоту Израилју облежав кћер Јаковљеву, како не би ваљало чинити.

⁸ Тада им рече Емор говорећи: Син мој Сихем срцем приону за вашу кћер; подајте му је за жену.

⁹ И опријатељите се с нама; кћери своје удајите за нас и кћерима нашим жените се.

¹⁰ Па живите с нама, и земља ће вам бити отворена; настаните се и тргујте и држите баштине у њој.

¹¹ И рече Сихем оцу девојчином и браћи јој: Да нађем милост пред вама, и даћу шта ми год кажете.

¹² Иштите ми колико год хоћете уздарја и дара, ја ћу дати шта год кажете; само ми дајте девојку за жену.

¹³ А синови Јаковљеви одговорише Сихему и Емору оцу његовом преварно, јер осрамоти Дину сестру њихову.

¹⁴ И рекоше им: Не можемо то учинити ни дати сестре своје за човека необрезаног, јер је то срамота нама.

¹⁵ Него ћемо вам учинити по вољи, ако ћете се изједначити с нама и обрезасти све мушкиње између себе.

¹⁶ Онда ћемо удавати своје кћери за вас и женићемо се вашим кћерима, и постаћемо један народ.

¹⁷ Ако ли не пристанете да се обрежете, ми ћемо узети своју девојку и отићи ћемо.

¹⁸ И по вољи бише речи њихове Емору и Сихему сину Еморовом.

¹⁹ И момак не оклеваше учинити то; јер му кћи Јаковљева омиле веома; и он беше највише поштован између свих у кући оца свог.

²⁰ И отиде Емор и син му Сихем на врата града свог, и рекоше грађанима говорећи:

²¹ Ови људи хоће мирно да живе с нама, да се настане у овој земљи и да тргују по њој; а ево земља је широка и за њих; па ћемо се кћерима њиховим женити и своје ћемо кћери удавати за њих.

²² Али ће тако пристати да живе с нама и да постанемо један народ, ако се све мушкиње међу нама обрежу, као што су они обрезани.

²³ Њихова стока и њихово благо и сва говеда њихова неће ли бити наша? Сложимо се само с њима, па ће остати код нас.

²⁴ И који излажаху на врата града његовог, сви послушаше Емора и Сихема сина његовог; и обреза се све мушкиње, сви који излажаху на врата града његовог.

²⁵ А трећи дан кад они беху у боловима, узеше два сина Јаковљева Симеун и Левије, браћа Динина, сваки свој мач и уђоше слободно у град и побише све мушкиње.

²⁶ Убише и Емора и сина му Сихема оштрим мачем, и узевши Дину из куће Сихемове отидоше.

²⁷ Тада дођоше синови Јаковљеви на побијене, и опленише град, јер у њему би осрамоћена сестра њихова.

²⁸ И узеше овце њихове и говеда њихова и магарце њихове, шта год беше у граду и шта бод беше у пољу.

²⁹ И све благо њихово, и сву децу и жене њихове похватише и одведоше, и шта год беше у којој кући.

³⁰ А Јаков рече Симеуну и Левију; сметосте ме, и омразисте ме народу ове земље, Хананејима и Ферезејима; у мене има мало људи, па ако се скупе на ме, хоће ме убити те ћу се истребити ја и дом мој.

³¹ А они рекоше: Зар са сестром нашом да раде као с курвом?

*Јаков у Ветилу. Рахилџина и Исакова смрт.
Јаковљеви синови.*

¹ А Бог рече Јакову: Устани, иди горе у Ветил и онде стани; и начини онде жртвеник Богу, који ти се јавио кад си бежао од Исава брата свог.

² И Јаков рече породици својој и свима који беху с њим: Баците туђе богове што су у вас, и очистите се и преобуците се;

³ па да се дигнемо и идемо горе у Ветил, да начиним онде жртвеник Богу, који ме чуо у дан невоље моје и био са мношвом на путу којим сам ишао.

⁴ И дадоше Јакову све богове туђе који беху у њиховим рукама, и обоце, које имаху у ушима; и Јаков их закопа под храстом код Сихема.

⁵ Потом отидоше. А страх Божји дође на градове који беху око њих, те се не диглоше у потеру за синовима Израилевим.

⁶ И Јаков и сва чељад што беше с њим дођоше у Луз у земљи хананској, а то је Ветил.

⁷ И онде начини жртвеник, и назва оно место: Бог ветилски, јер му се онде јави Бог, кад је бежао од брата свог.

⁸ Тада умре Девора дојкиња Ревечина, и погребеше је испод Ветилџа под храстом, који назва Јаков Алон-Вакут.

⁹ И јави се Бог Јакову опет, пошто изиђе из Падан-Арама, и благослови га,

¹⁰ и рече му Бог: Име ти је Јаков; али се одселе нећеш звати Јаков, него ће ти име бити Израил. И нареди му име Израил.

¹¹ И још му рече Бог: Ја сам Бог Свемогући; расти и множи се; народ и многи ће народи постати од тебе, и цареви ће изаћи из бедара твојих.

¹² И даћу ти земљу коју сам дао Авраму и Исаку, и након тебе семену твом даћу земљу ову.

¹³ Потом отиде од њега Бог с места где му говори.

¹⁴ А Јаков метну споменик на истом месту где му Бог говори, споменик од камена, и покропи га кропљењем, и прели га уљем.

¹⁵ И Јаков прозва место где му говори Бог Ветиљ.

¹⁶ И отидоше од Ветиља. А кад им оста још мало пута до Ефрате, породила се Рахилја, и беше јој тежак порођај.

¹⁷ И кад се веома мучаше, рече јој бабица: Не бој се, имаћеш још једног сина.

¹⁸ А кад се растављаше с душом те умираще, назва га Венонија; али му отац нареди име Венијамин.

¹⁹ И умре Рахилја, и погребеше је на путу који иде у Ефрату, а то је Витлејем.

²⁰ И метну Јаков споменик на гроб њен. То је споменик на гробу Рахилином до данашњег дана.

²¹ Одатле отишавши Израилъ разапеша шатор свој иза куле мигдол-едерске.

²² И кад Израилъ живеше у оној земљи, отиде Рувим и леже с Валом иночком оца свог. И то дочу Израилъ.

А имаше Јаков дванаест синова.

²³ Синови Лијини беху: Рувим првенац Јаковљев, и Симеун и Левије и Јуда и Исахар и Завулон;

²⁴ а синови Рахилини: Јосиф и Венијамин;

²⁵ а синови Вале робинје Рахилине: Дан и Нефталим;

²⁶ а синови Зелфе робинје Лијине: Гад и Асир. То су синови Јаковљеви, који му се родише у Падан-Араму.

²⁷ И Јаков дође к Исаку оцу свом у Мамрију у Киријат-Арву, које је Хеврон, где Аврам и Исак беху дошљаци.

²⁸ А Исаку беше сто и осамдесет година;

²⁹ и онемоћав умре Исак, и би прибран к роду свом стар и сит живота; и погребеше га Исав и Јаков синови његови.

36

Списак племена Исавовог.

¹ А ово је племе Исавово, а он је Едом.

² Исав се ожени између кћери хананејских Адом кћерју Елома Хетејина, и Оливемом кћерју Ане сина Севегона Евејина,

³ и Васематом кћерју Исмаиловом, сестром Навеотомом.

⁴ И роди Ада Исаву Елифаса, а Васемата роди Рагуила.

⁵ А Оливема роди Јеуса и Јеглома и Кореја. То су синови Исавови, који му се родише у земљи хананској.

⁶ И Исав узе жене своје и синове своје и кћери своје и све домашње своје, и стада своја и сву стоку своју и све благо своје што беше стекао у земљи хананској; па отиде у другу земљу далеко од Јакова брата свог.

⁷ Јер им благо беше врло велико, те не могаху живети заједно; нити их земља где беху дошљаци могаше носити од множине стоке њихове.

⁸ И Исав живеше на планини Сиру Исав је Едом.

⁹ А ово је племе Исава оца Едомцима на планини Сиру.

¹⁰ Ово су имена синова Исавових: Елифас син Аде жене Исавове, и Ратуило син Васемате жене Исавове.

¹¹ А Елифасови синови беху: Теман, Омар, Софар, Готом и Кенез.

¹² А Тамна беше иноча Елифасу сину Исавовом, и роди Елифасу Амалика. То су синови Аде жене Исавове.

¹³ А ово су синови Рагуилови: Нахот, Заре, Соме и Мозе. То беху синови Васемате, жене Исавове.

¹⁴ А ово су синови Оливеме кћери Ане сина Севегоновог, жене Исавове. Она роди Исаву Јеуса и Јеглома и Кореја.

¹⁵ Ово су старешине синова Исавових: синови Елифаса првенца Исавовог: старешина Теман, старешина Омар, старешина Софар, старешина Кенез,

¹⁶ старешина Кореј, старешина Готим, старешина Амалик. То су старешине од Елифаса у земљи едомској. То су синови Адини.

¹⁷ А синови Рагуила сина Исавовог: старешина Нахот, старешина Заре, старешина Соме, старешина Мозе. То су старешине од Рагуила у земљи едомској. То су синови Васемате жене Исавове.

¹⁸ А синови Оливеме жене Исавове: старешина Јеус, старешина Јеглом, старешина Кореј: то су старешине од Оливеме кћери Анине, жене Исавове.

¹⁹ То су синови Исавови, и то су старешине њихове; а он је Едом.

²⁰ А ово су синови Сира Хорејина, који живеху у оној земљи: Лотан и Совал и Севегон и Ана,

²¹ и Дисон и Асар и Рисон. То су старешине Хорејима, синови Сирови у земљи едомској.

22 А синови Лотанови беху Хорије и Емам, а сестра Лотанова беше Тамна.

23 А ово су синови Совалови: Голам и Манахат и Гевил и Софар и Омар.

24 А ово су синови Севегонови: Аије и Ана. А тај је Ана који пронађе топле изворе у пустињи пасући магарице Севегона оца свог.

25 А ово су деца Анина: Дисон и Оливема кћи Анина.

26 А ово су синови Дисонови: Амада и Асван и Итран и Харан.

27 А ово су синови Асарови: Валам и Заван и Акан.

28 А ово су синови Рисонови: Уз и Аран.

29 И ово су старешине Хорејима: старешина Лотан, старешина Совал, старешина Севегон, старешина Ана,

30 старешина Дисон, старешина Асар, старешина Рисон. То су старешине Хорејима, како им старешоваху у земљи Сиру.

31 А ово су цареви који цароваше у земљи едомској пре него се зацари цар над синовима Израилљевим.

32 Царова у едомској Валак син Веоров, а граду му беше име Денава.

33 А кад умре Валак, зацари се на његово место Јовав син Зарин од Восоре.

34 А кад умре Јовав, зацари се на његово место Асом од земље темановске.

35 А кад умре Асом, зацари се на његово место Адад син Варадов, који исече Мадиджане у пољу моавском, а граду му беше име Гетен.

36 А кад умре Адад, зацари се на његово место Самада, из Масекаса.

37 А кад умре Самада, зацари се на његово место Саул из Ровота на реци.

³⁸ А кад умре Саул, зацари се на његово место Валенон син Аховоров.

³⁹ А кад умре Валенон син Аховоров, зацари се на његово место Адар, а град му се зваше Фогор, а жени му беше име Метевеила, која беше кћи Матраиде кћери Мезевове.

⁴⁰ И ово су племена старешинама од Исава по породицама њиховим, по местима њиховим, по именима њиховим: старешина Тамна, старешина Гола, старешина Јетер,

⁴¹ старешина Оливема, старешина Ила, старешина Финон,

⁴² старешина Кенез, старешина Теман, старешина Мазар,

⁴³ старешина Магедило, старешина Зафој: то су старешине едомске како наставаху у својој земљи. Овај Исав би отац Едомцима.

37

Јосифови снови. Продаја у Мисир. Јаковљево туговање.

¹ А Јаков живеше у земљи где му је отац био дошљак, у земљи хананској.

² Ово су догађаји Јаковљеви.

Јосиф кад беше момак од седамнаест година, пасаше стоку с браћом својом, коју родише Вала и Зелфа жене оца његовог; и доношаше Јосиф зле гласове о њима оцу свом.

³ А Израилљ љубљаше Јосифа највећма између свих синова својих, јер му се родио под старост; и начини му шарену хаљину.

⁴ А браћа видећи где га отац љуби највећма између све браће његове, стадоше мрзети на њ тако да му не могаху лепу реч проговорити.

⁵ Уз то усни Јосиф сан и приповеди браћи својој, те они још већма омрзну на њ.

⁶ Јер им рече: Да чујете сан што сам снио:

⁷ Везасмо сноплје у пољу, па мој сноп уста и исправи се, а ваши снопови иђаху унаоколо и клањаху се снопу мом.

⁸ Тада му браћа рекоше: Да нећеш још бити цар над нама и заповедати нам? Стога још већма стадоше мрзети на њ ради снова његових и ради речи његових.

⁹ После опет усни други сан, и приповеди браћи својој говорећи: Усних опет сан, а то се сунце и месец и једанаест звезда клањаху мени.

¹⁰ А приповеди и оцу свом и браћи својој; али га отац прекори и рече му: Какав је то сан што си снио? Еда ли ћемо доћи ја и мати твоја и браћа твоја да се клањамо теби до земље?

¹¹ И завиђаху му браћа; али отац његов чуваше ове речи.

¹² А кад браћа његова отидоше да пасу стоку оца свог код Сихема,

¹³ рече Израилљ Јосифу: Не пасу ли браћа твоја стоку код Сихема? Хајде да те пошаљем к њима. А он рече: Ево ме.

¹⁴ А он му рече: Иди, види како су браћа твоја и како је стока, па дођи да ми јавиш. И оправи га из долине хевронске, и он отиде пут Сихема.

¹⁵ И човек један нађе га а он лута по пољу; те га запита говорећи: Шта тражиш?

¹⁶ А он рече: Тражим браћу своју; кажи ми, молим те, где су са стоком?

¹⁷ А човек рече: Отишли су одавде, јер чух где рекоше: Хајдемо у Дотаим. И отиде Јосиф за браћом својом, и нађе их у Дотаиму.

¹⁸ А они га угледаше из далека; и док још не дође близу њих, стадоше се договарати да га убију,

¹⁹ и рекоше међу собом: Гле, ево оног што сне сања.

²⁰ Хајде сада да га убијемо и да га бацимо у коју од ових јама, па ћемо казати: Љута га је зверка изјела. Онда ћемо видети шта ће бити од његових снова.

²¹ Али Рувим кад чу то, избави га из руку њихових рекавши: Немојте да га убијемо.

²² И још им рече Рувим: Немојте крв проливати; баците га у ову јаму у пустињи, а не дижите руке на њ. А он га хтеде избавити из руку њихових и одвести к оцу.

²³ И кад Јосиф дође к браћи својој, свукоше с њега хаљину његову, хаљину шарену, коју имаше на себи.

²⁴ И ухвативши га бацише га у јаму; а јама беше празна, не беше воде у њој.

²⁵ После седоше да једу. И подигавши очи угледаше, а то гомила Исмаиљаца иђаше од Галада с камилама натовареним мирисавог корења и тамјана и смирне, те ношаху у Мисир.

²⁶ И рече Јуда браћи својој: Каква ће бити корист што ћемо убити брата свог и затајити крв његову?

²⁷ Хајде да га продамо овим Исмаиљцима па да не дижемо руке своје на њ, јер нам је брат, наше је тело. И послушаше га браћа његова.

²⁸ Па кад трговци мадијански беху поред њих, они извукоше и извадише Јосифа из јаме, и продадоше Јосифа Исмаиљцима за двадесет сребрника; и они одведоше Јосифа у Мисир.

²⁹ А кад се Рувим врати к јами, а то нема Јосифа у јами; тада раздре хаљине своје,

³⁰ па се врати к браћи својој, и рече: Нема детета; а ја куда ћу?

³¹ Тада узеше хаљину Јосифову, и заклавши јаре замочише хаљину у крв,

³² па онда послаше шарену хаљину оцу његовом поручивши: Нађосмо ову хаљину, види је ли хаљина сина твог или није.

³³ А он је позна и рече: Сина је мог хаљина; љута га је зверка изјела; Јосиф је доиста раскинут.

³⁴ И раздре Јаков хаљине своје, и веза кострет око себе, и тужаше за сином својим дуго времена.

³⁵ И сви синови његови и све кћери његове устадоше око њега тешећи га, али се он не даде утешити, него говораше: С тугом ћу у гроб лећи за сином својим. Па и његов отац плакаше за њим.

³⁶ А Мадијани продадоше га у Мисир Петефрију, дворанину Фараоновом, заповеднику стражарском.

38

Јудин грех.

¹ А у то време догоди се, те Јуда отиде од браће своје и уврати се код неког Одоламејца, коме име беше Ирас.

² И онде виде Јуда кћер неког Хананејца, коме име беше Сава, и узе је и леже с њом;

³ и она затрудне и роди сина, коме надеде име Ир.

⁴ И опет затрудневши роди сина, коме надеде име Авнан.

⁵ И опет роди сина, и надеде му име Силом; а Јуда беше у Хасви кад она тога роди.

⁶ И Јуда ожени првенца свог Ира девојком по имену Тамара.

⁷ Али Ир првенац Јудин беше неваљао пред Господом, и уби га Господ.

⁸ А Јуда рече Авнану: Уђи к жени брата свог и ожени се њом на име братово, да подигнеш семе брату свом.

⁹ А Авнан, знајући да неће бити његов пород, кад леже са женом брата свог просипаше на земљу, да не роди деце брату свом.

¹⁰ Али Господу не би мило што чињаше, те уби и њега.

¹¹ И Јуда рече Тамари снаси својој: Остани удовицом у кући оца свог докле одрасте Силом син мој. Јер говораше: Да не умре и он као браћа му. И отиде Тамара, и живеше у кући оца свог.

¹² А кад прође много времена, умре кћи Савина, жена Јудина. И кад се Јуда утеши, пође у Тамну к људима што му стрижаху овце, сам с Ирасом пријатељем својим Одоламејцем.

¹³ И јавише Тамари говорећи: Ето свекар твој иде у Тамну да стриже овце своје.

¹⁴ А она скиде са себе удовичко рухо своје, и узе покривало и покри лице, и седе на раскршће на путу који иде у Тамну. Јер виде да је Силом одрастао, а њу још не удаше за њ.

¹⁵ А Јуда када виде, помисли да је курва, јер беше покрила лице своје.

¹⁶ Па сврну с пута к њој и рече јој: Пусту да легнем с тобом. Јер није познао да му је снаха. А она рече: Шта ћеш ми дати да легнеш са мном?

¹⁷ А он рече: Послаћу ти јаре из стада. А она рече: Али да ми даш залог докле га не пошаљеш.

¹⁸ А он рече: Какав залог да ти дам? А она рече: Ето, прстен и рубац, и штап што ти је у руци. И он јој даде, те леже с њом, и она затрудне од њега.

19 После уставши Тамара отиде и скиде покривало са себе и обуче удовичко рухо.

20 А Јуда посла јаре по пријатељу свом Одоламејцу да му донесе натраг од жене залог. Али је он не нађе.

21 Па питаше људе по оном месту где је она била говорећи: Где је она курва што је била на раскршћу на овом путу? А они рекоше: Није овде било курве.

22 И врати се к Јуди и рече: Не нађох је, него још рекоше мештани: Није овде било курве.

23 А Јуда рече: Нека јој, да се не срамотимо; ја сам слао јаре, али је ти не нађе.

24 А кад прође до три месеца дана, јавише Јуди говорећи: Тамара снаха твоја учини прељубу, и ево затрудне од прељубе. А Јуда рече: Изведите је да се спали.

25 А кад је поведоше, посла к свекру свом и поручи: С човеком чије је ово затруднела сам. И рече: Тражи чији је овај прстен и рубац и штап.

26 А Јуда позна и рече: Правија је од мене, јер је не дадох сину свом Силому. И више не леже с њом.

27 А кад дође време да роди, а то близанци у утроби њеној.

28 И кад се порађаше, једно дете помоли руку, а бабица узе и веза му црвен конац око руке говорећи: Овај је први.

29 Али он увуче руку, и гле изађе брат његов, а она рече: Како продре? Продирање нека ти буде. И надеше му име Фарес.

30 А после изађе брат му, коме око руке беше црвени конац, и надеше му име Зара.

39

Јосифово служење код Петефрија, чедност и тамновање.

¹ А Јосифа одведоше у Мисир; и Петефрије дворанин Фараонов, заповедник стражарски, човек Мисирац, купи га од Исмаиљаца, који га одведоше онамо.

² И Господ беше с Јосифом, те би срећан, и живеше у кући господара свог Мисирца.

³ И господар његов виде да је Господ с њим и да све што ради Господ води у напредак у руци његовој.

⁴ И Јосиф стече милост у њега, и двораше га; а најпосле постави га над целим домом својим, и шта год имаше њему даде у руке.

⁵ А кад га постави над домом својим и над свим што имаше, од тада Господ благослови дом тога Мисирца ради Јосифа; и благослов Господњи беше на свему што имаше у кући и у пољу.

⁶ И остави у Јосифовим рукама све што имаше, и не разбираше низашта осим јела које јеђаше.

А Јосиф беше лепог стаса и лепог лица.

⁷ И догоди се после, те се жена господара његовог загледа у Јосифа, и рече: Лези са мном.

⁸ А он не хте, него рече жени господара свог: Ето господар мој не разбира низашта шта је у кући, него шта год има даде мени у руке.

⁹ Ни сам није већи од мене у овој кући, и ништа не крије од мене осим тебе, јер си му жена; па како бих учинио тако грдно зло и Богу згрешио?

¹⁰ И она говораше такве речи Јосифу сваки дан, али је не послуша да легне с њом ни да се бави код ње.

¹¹ А један дан кад дође Јосиф у кућу да ради свој посао, а не беше никога од домашњих у кући,

¹² она га ухвати за хаљину говорећи: Лези са мном. Али он оставивши јој у рукама хаљину своју побеже и отиде.

¹³ А кад она виде где јој остави у рукама хаљину своју и побеже,

¹⁴ викну чељад своју, и рече им говорећи: Гледајте, довео нам је човека Јеврејина да нас срамоти; дође к мени да легне са мном, а ја повиках гласно;

¹⁵ а он кад чу где вичем, остави хаљину своју код мене и побеже и отиде.

¹⁶ И она остави хаљину његову код себе док му господар дође кући.

¹⁷ А тада му рече овако говорећи: Слуга Јеврејин, кога си нам довео, дође к мени да ме осрамоти;

¹⁸ а ја повиках гласно, те он остави хаљину своју код мене и побеже.

¹⁹ А кад господар његов чу речи жене своје где му рече: То ми је учинио слуга твој, разгневи се врло.

²⁰ И господар Јосифов ухвати га, и баци га у тамницу, где лежаху сужњи царски: и би онде у тамници.

²¹ Али Господ беше с Јосифом и рашири милост своју над њим и учини те омиле тамничару.

²² И повери тамничар Јосифу све сужње у тамници, и шта је год требало онде чинити он уређиваше.

²³ И тамничар не надгледаше ништа што беше у Јосифовој руци, јер Господ беше с њим; и шта год чињаше, Господ вођаше у напредак.

Јосиф тумачи двама сужњима њихове снове.

¹ После тога догоди се, те пехарник цара мисирског и хлебар скривише господару свом, цару мисирском.

² И Фараон се разгневи на та два дворанина, на старешину над пехарницима и на старешину над хлебарима;

³ и баци их у тамницу у кући заповедника стражарског, где Јосиф беше сужањ.

⁴ А заповедник стражарски одреди им Јосифа да их служи; и беху дуго у тамници.

⁵ И уснише сан обојица у једну ноћ, сваки по значењу свог сна за себе, и пехарник и хлебар цара мисирског, који беху сужњи у тамници.

⁶ И сутрадан кад дође Јосиф к њима, погледа их, а они беху врло невесели.

⁷ Па запита дворане Фараонове, који беху сужњи с њим у кући господара његовог, и рече: Што сте данас лица невеселог?

⁸ А они му рекоше: Сан уснисмо обојица, а нема ко да нам каже шта значе. А Јосиф им рече: Шта значе, није ли у Бога? Али приповедите ми.

⁹ И старешина над пехарницима приповеди сан свој Јосифу говорећи: Сних, а преда мном чокот;

¹⁰ и на чокоту беху три лозе, и напупи и процвате, и грожђе на њему узре;

¹¹ а у руци ми беше чаша Фараонова, те побрах зрело грожђе и исцедих га у чашу Фараонову, и додадох чашу Фараону.

¹² А Јосиф му рече: Ово значи: три су лозе три дана.

¹³ Још три дана, и Фараон бројећи своје дворане узеће и тебе, и опет те поставити у пређашњу

службу, и опет ћеш му додавати чашу као и пре док си му био пехарник.

¹⁴ Али немој заборавити мене кад будеш у добру, учини милост и помени за ме Фараону, и изведи ме из ове куће.

¹⁵ Јер су ме украли из земље јеврејске, а овде нисам ништа учинио да ме баце у ову јаму.

¹⁶ А кад виде старешина над хлебарима како лепо каза сан, рече Јосифу: и ја сних, а мени на глави три котарице беле;

¹⁷ и у најгорњој котарици беше свакојаких колача за Фараона, и птице јеђаху из котарице на мојој глави.

¹⁸ А Јосиф одговори и рече: Ово значи: три котарице три су дана.

¹⁹ Још три дана, и Фараон бројећи дворане своје избаћиће те и обесиће те на вешала, и птице ће јести с тебе месо.

²⁰ И кад дође трећи дан, то беше дан у који се родио Фараон, и учини Фараон гозбу свим слугама својим, и наиђе међу слугама својим на старешину над пехарницима и на старешину над хлебарима;

²¹ и поврати старешину над пехарницима у службу да додаје чашу Фараону;

²² а старешину над хлебарима обеси, као што каза Јосиф.

²³ И старешина над пехарницима не опомену се Јосифа, него га заборави.

41

Фараонове снове. Јосифово тумачење, унапређење и старање о Мисиру.

¹ А после две године дана усни Фараон, а он стоји на једној реци.

² И гле, из реке изађе седам крава лепих и дебелих, и стадоше пасти по обали.

³ И гле, иза њих изађе из реке седам других крава, ружних и мршавих, и стадоше поред оних крава на обали.

⁴ И ове краве ружне и мршаве поједоше оних седам крава лепих и дебелих. У том се пробуди Фараон.

⁵ Па опет заспав усни другом, а то седам класова израсте из једног стабла једрих и лепих;

⁶ а иза њих исклија седам класова малих и шурих;

⁷ па ови класови мали поједоше оних седам великих и једрих. У том се пробуди Фараон и виде да је сан.

⁸ И кад би ујутру, он се забрину у духу, и пославши сазва све гатаре мисирске и све мудраце, и приповеди им шта је снио; али нико не може казати Фараону шта значи.

⁹ Тада проговори старешина над пехарницима Фараону и рече: Данас се опоменух греха свог.

¹⁰ Кад се Фараон расрди на слуге своје и баци у тамницу у кући заповедника стражарског мене и старешину над хлебарима,

¹¹ уснисмо једну ноћ ја и он, сваки за себе по значењу сна свог уснисмо.

¹² А онде беше с нама момче Јеврејче, слуга заповедника стражарског, и ми му приповедисмо сне, а он нам каза шта чији сан значи.

¹³ И зби се како нам каза: мене поврати Фараон у службу, а оног обеси.

¹⁴ Тада Фараон посла по Јосифа, и брже га изведоше из тамнице, а он се обрија и преобуче се, те изађе пред Фараона.

¹⁵ А Фараон рече Јосифу: Усних сан, па ми нико не уме да каже шта значи; а за тебе чујем да умеш казивати сне.

¹⁶ А Јосиф одговори Фараону и рече: То није у мојој власти, Бог ће јавити добро Фараону.

¹⁷ И рече Фараон Јосифу: Усних, а ја стојим крај реке на обали.

¹⁸ И гле, из реке изађе седам крава дебелих и лепих, те стадоше пасти по обали.

¹⁹ И гле, иза њих изађе седам других крава рђавих, и врло ружних и мршавих, каквих нисам видео у целој земљи мисирској.

²⁰ И ове краве мршаве и ружне поједоше оних седам дебелих,

²¹ и кад им бише у трбуху, не познаваше се да су им у трбуху, него опет беху онако ружне као пре. У том се пробудих.

²² Па опет усних, а то седам класова израсте из једног стабла једрих и лепих;

²³ а иза њих исклија седам малих, танких и штурих.

²⁴ И ови танки класови прождреше оних седам лепих. И ово приповедих гатарима, али ми ни један не зна казати шта значи.

²⁵ А Јосиф рече Фараону: Оба су сна Фараонова једнака; Бог јавља Фараону шта је наумио.

²⁶ Седам лепих крава јесу седам година, и седам лепих класова јесу седам година; оба су сна једнака.

²⁷ А седам крава мршавих и ружних, што изађоше иза оних, јесу седам година; и седам класова ситних и штурих биће седам година гладних.

²⁸ То је што рекох Фараону: Бог каже Фараону шта је наумио.

²⁹ Ево доћи ће седам година врло родних свој земљи мисирској.

³⁰ А иза њих настаће седам гладних година, где ће се заборавити све обиље у земљи мисирској, јер ће глад сатрти земљу,

³¹ те се неће знати то обиље у земљи од глади потоње, јер ће бити врло велика.

³² А што је два пута узастопце Фараон снио, то је зато што је зацело Бог тако наумио, и на скоро ће то учинити Бог.

³³ Него сада нека потражи Фараон човека мудрог и разумног, па нека га постави над земљом мисирском.

³⁴ И нека гледа Фараон да постави старешине по земљи, и покупи петину по земљи мисирској за седам родних година;

³⁵ нека скупљају од сваког жита за родних година које иду, и нека снесу под руку Фараонову сваког жита у све градове, и нека чувају,

³⁶ да се нађе хране земљи за седам година гладних, кад настану, да не пропадне земља од глади.

³⁷ И ово се учини добро Фараону и свим слугама његовим.

³⁸ И рече Фараон слугама својим: Можемо ли наћи човека какав је овај, у коме би дух био Божји?

³⁹ Па рече Фараон Јосифу: Кад је теби јавио Бог све ово, нема никога тако мудрог и разумног као што си ти.

⁴⁰ Ти ћеш бити над домом мојим, и сав ће ти народ мој уста љубити; само ћу овим престолом бити већи од тебе.

⁴¹ И још рече Фараон Јосифу: Ево, постављам те над свом земљом мисирском.

⁴² И скиде Фараон прстен с руке своје и метну га Јосифу на руку, и обуче га у хаљине од танког платна, и обеси му златну верижицу о врату,

⁴³ и посади га на кола која беху друга за његовим, и заповеди да пред њим вичу: Клањајте се! И да га је поставио над свом земљом мисирском.

⁴⁴ И још рече Фараон Јосифу: Ја сам Фараон, али без тебе неће нико маћи руке своје ни ноге своје у свој земљи мисирској.

⁴⁵ И даде Фараон Јосифу име Псонтомфаних, и ожени га Асенетом кћерју Потифере свештеника онског. И пође Јосиф по земљи мисирској.

⁴⁶ А беше Јосифу тридесет година кад изађе пред Фараона цара мисирског. И отишавши од Фараона обиђе сву земљу мисирску.

⁴⁷ И за седам родних година роди земља свашта изобила.

⁴⁸ И стаде Јосиф купити за тих седам година сваког жита што беше по земљи мисирској, и сносити жито у градове; у сваки град сношаше жито с њива које беху око њега.

⁴⁹ Тако накупи Јосиф жита врло много колико је песка морског, тако да га преста мерити, јер му не беше броја.

⁵⁰ И докле још не наста гладна година, родише се Јосифу два сина, које му роди Асенета кћи Потифере свештеника онског.

⁵¹ И првенцу надеде Јосиф име Манасија, говорећи: Јер ми Бог даде да заборавим сву муку своју и сав дом оца свог.

⁵² А другом надеде име Јефрем, говорећи: Јер ми Бог даде да растем у земљи невоље своје.

⁵³ Али прође седам година родних у земљи мисирској;

⁵⁴ и наста седам година гладних, као што је Јосиф напред казао. И беше глад по свим земљама, а по свој земљи мисирској беше хлеба.

⁵⁵ Али најпосле наста глад и по свој земљи мисирској, и народ повика к Фараону за хлеб; а Фараон рече свима Мисирцима: Идите к Јосифу, па шта вам он каже оно чините.

⁵⁶ И кад глад беше по свој земљи, отвори Јосиф све житнице, и продаваше Мисирцима. И глад поста врло велика у земљи мисирској.

⁵⁷ И из свих земаља долажаху у Мисир к Јосифу да купују; јер поста глад у свакој земљи.

42

Пут синова Јаковљевих у Мисир без Венијамина.

¹ А Јаков видећи да има жита у Мисиру, рече синовима својим: Шта гледате један на другог?

² И рече: Ето чујем да у Мисиру има жита; идите онамо те нам купите отуда, да останемо живи и не помремо.

³ И десеторица браће Јосифове отидоше да купе жита у Мисиру.

⁴ А Венијамина брата Јосифовог не пусти отац с браћом говорећи: Да га не би задесило како зло.

⁵ И дођоше синови Израилјеви да купе жита с осталима који долажаху; јер беше глад у земљи хананској.

⁶ А Јосиф управљаше земљом, и продаваше жито свему народу по земљи. И браћа Јосифова дошавши поклонили се му се лицем до земље.

⁷ А Јосиф угледавши браћу позна их; али се учини да их не познаје, и оштро им проговори и рече: Одакле сте дошли? А они рекоше: Из земље хананске, да купимо хране.

⁸ Јосиф дакле позна браћу своју; али они њега не познаше.

⁹ И опомену се Јосиф снова које је снио за њих; и рече им: Ви сте уходе; дошли сте да видите где је земља слаба.

¹⁰ А они му рекоше: Нисмо, господару; него слуге твоје дођоше да купе хране.

¹¹ Сви смо синови једног човека, поштени људи, никада нису слуге твоје биле уходе.

¹² А он им рече: Није истина, него сте дошли да видите где је земља слаба.

¹³ А они рекоше: Нас је било дванаест браће, слуга твојих, синова једног човека у земљи хананској; и ено, најмлађи је данас код оца нашег, а једног нема више.

¹⁴ А Јосиф им рече: Кажем ја да сте ви уходе.

¹⁵ Него хоћу да се уверим овако: тако жив био Фараон, нећете изаћи одавде докле не дође овамо најмлађи брат ваш.

¹⁶ Пошљите једног између себе нека доведе брата нашег, а ви ћете остати овде у тамници, па ћу видети је ли истина шта говорите; иначе сте уходе, тако жив био Фараон.

¹⁷ И затвори их у тамницу на три дана.

¹⁸ А трећи дан рече им Јосиф: Ако сте ради животу, ово учините, јер се ја Бога бојим:

¹⁹ Ако сте поштени људи, један брат између вас нека остане у тамници, а ви идите и однесите жита колико треба породицама вашим.

²⁰ Па онда доведите к мени најмлађег брата свог да се посведоче речи ваше и да не изгинете. И они учинише тако.

²¹ И рекоше један другом: Доиста се огрешисмо о брата свог, јер видесмо муку душе његове кад

нам се мољаше, па га се оглушисмо; зато дође на нас ова мука.

²² А Рувим одговори им говорећи: Нисам ли вам говорио: Немојте се грешити о дете? Али ме не послушасте; и зато се ево тражи од нас крв његова.

²³ А они не знаху да их Јосиф разуме, јер се с њим разговараху преко тумача.

²⁴ А Јосиф окрете се од њих, и заплака се. Потом се опет окрете к њима, и проговори с њима, и узевши између њих Симеуна веза га пред њима.

²⁵ И заповеди Јосиф да им наспу вреће жита, па и новце шта је који дао да метну свакоме у врећу, и да им даду брашњенице на пут. И тако би учињено.

²⁶ И натоваривши жито своје на магарце своје отидоше.

²⁷ А један од њих отворив своју врећу да нахрани магарца свог у једној гостионици, виде новце своје озго у врећи.

²⁸ И рече браћи својој: Ја добих натраг новце своје, ево их у мојој врећи. И задрхта срце у њима и уплашише се говорећи један другом: Шта нам то учини Бог?

²⁹ И дошавши к Јакову оцу свом у земљу хананску, приповеდიше му све што им се догоди, говорећи:

³⁰ Оштро говораше с нама човек, који заповеда у оној земљи, и дочека нас као уходе.

³¹ А кад му рекосмо: Ми смо поштени људи, никад нисмо били уходе;

³² било нас је дванаест браће, синова оца нашег; једног већ нема, а најмлађи је данас код оца нашег у земљи хананској;

³³ рече нам човек, који заповеда у оној земљи: Овако ћу дознати јесте ли поштени људи: брата једног између себе оставите код мене, а шта вам треба за породице ваше глади ради, узмите и идите.

³⁴ После доведите к мени брата свог најмлађег, да се уверим да нисте уходе него поштени људи; брата ћу вам вратити, и моћи ћете трговати по овој земљи.

³⁵ А кад изручиваху вреће своје, гле, свакоме у врећи беху у завежљају новци његови; и видевши завежљаје новаца својих уплашише се и они и отац им.

³⁶ И рече им Јаков отац њихов: Потрсте ми децу; Јосифа нема, Симеуна нема, па хоћете и Венијамина да узмете; све се скупило на ме.

³⁷ А Рувим проговори и рече оцу свом: Два сина моја убиј, ако ти га не доведем натраг; дај га у моје руке, и ја ћу ти га опет довести.

³⁸ А он рече: Неће ићи син мој с вама, јер је брат његов умро и он оста сам, па ако би га задесило како зло на путу на који ћете ићи, свалили би сте ме стара с тугом у гроб.

43

Пут синова Јаковљевих у Мисир са Венијамином.

¹ Али глад беше врло велика у оној земљи.

² Па кад поједоше жито које беху донели из Мисира, рече им отац: Идите опет, и купите нам мало хране.

³ А Јуда му проговори и рече: Тврдо нам се зарекао онај човек говорећи: Нећете видети лице моје, ако не буде с вама брат ваш.

⁴ Ако ћеш пустити с нама брата нашег, ићи ћемо и купитићемо ти хране.

⁵ Ако ли нећеш пустити, нећемо ићи, јер нам је рекао онај човек: Нећете видети лице моје, ако не буде с вама брат ваш.

⁶ А Израилъ рече: Што ми то зло учинисте и казасте човеку да имате још једног брата?

⁷ А они рекоше: Човек је потанко распитивао за нас и за род наш говорећи: Је ли вам јоште жив отац? Имате ли још браће? А ми му одговорисмо како нас питаше. Јесмо ли могли како знати да ће казати: Доведите брата свог?

⁸ И рече Јуда Израилју оцу свом: Пусти дете са мном, па ћемо се подигнути и отићи, да останемо живи и не помремо и ми и ти и наша деца.

⁹ Ја ти се јамчим за њ, из моје га руке ишти; ако ти га не доведем натраг и преда те не ставим, да сам ти крив до века.

¹⁰ Да нисмо толико оклевали, до сада бисмо се два пута вратили.

¹¹ Онда рече Израилъ отац њихов: Кад је тако, учините ово: узмите шта најлепше има у овој земљи у своје вреће, и понесите човеку оном дар: мало тамјана и мало меда, мирисавог корења и смирне, урме и бадема.

¹² А новаца понесите двојином, и узмите новце што беху озго у врећама вашим и однесите натраг, може бити да је погрешка.

¹³ И узмите брата свог, па устаните и идите опет к оном човеку.

¹⁴ А Бог Свемогући да вам да да нађете милост у оног човека, да вам пусти брата вашег другог и Венијамина; ако ли останем без деце, нек останем без деце.

¹⁵ Тада узевши даре и новаца двојином, узевши и Венијамина, подигоше се и отидоше у Мисир, и изађоше пред Јосифа.

¹⁶ А Јосиф кад виде с њима Венијамина, рече човеку који управљаше кућом његовом: Одведи ове људе у кућу, па накољи мяса и зготови, јер ће у подне са мнош јести ови људи.

¹⁷ И учини човек како Јосиф рече, и уведе људе у кућу Јосифову.

¹⁸ А они се бојаху кад их човек вођаше у кућу Јосифову, и рекоше: За новце који пре беху метнути у вреће наше води нас, докле смисли како ће нас окривити, да нас зароби и узме наше магарце.

¹⁹ Па приступивши к човеку који управљаше кућом Јосифовом, проговорише му на вратима кућним,

²⁰ и рекоше: Чуј, господару; дошли смо били и пре, и куписмо хране;

²¹ па кад дођосмо у једну гостионицу и отворисмо вреће, а то новци сваког нас беху озго у врећи његовој, новци наши на меру; и ево смо их донели натраг;

²² а друге смо новце донели да купимо хране; не знамо ко нам метну новце наше у вреће.

²³ А он им рече: Будите мирни, не бојте се; Бог ваш и Бог оца вашег метнуо је благо у вреће ваше; новци су ваши били у мене. И изведе им Симеуна.

²⁴ И уведе их човек у кућу Јосифову, и донесе им воде те опраше ноге, и магарцима њиховим положи.

²⁵ И приправише дар чекајући докле дође Јосиф у подне, јер чуше да ће они онде јести.

²⁶ И кад Јосиф дође кући, изнесоше му дар који имаху код себе, и поклонише му се до земље.

²⁷ А он их запита како су, и рече: Како је отац ваш стари, за кога ми говористе? Је ли јоште жив?

²⁸ А они рекоше: Добро је слуга твој, отац наш; још је жив. И поклонише му се.

²⁹ А он погледавши виде Венијамина брата свог, сина матере своје, и рече: Је ли вам то најмлађи брат ваш за ког ми говористе? И рече: Бог да ти буде милостив, синко!

³⁰ А Јосифу гораше срце од љубави према брату свом, те брже потражи где ће плакати, и ушавши у једну собу плака онде.

³¹ После умив се изађе, и устежући се рече: Дајте јело.

³² И донесоше њему најпосле и Мисирцима који обедоваху у њега, јер не могаху Мисирци јести с Јеврејима, јер је то нечисто Мисирцима.

³³ А сеђаху пред њим старији по старештву свом а млађи по младости својој. И згледаху се од чуда.

³⁴ И узимајући јела испред себе слаше њима, и Венијамину допаде пет пута више него другима. И пише и напише се с њим.

44

Јосифову браћу застрашују.

¹ И заповеди Јосиф човеку што управљаше кућом његовом говорећи: Наспи овим људима у вреће жита колико могу понети, и свакоме у врећу метни озго новце његове.

² И чашу моју, чашу сребрну, метни најмлађем у врећу одозго и новце за његово жито. И учини како му Јосиф рече.

³ А ујутру кад свану, отпустише људе с магарцима њиховим.

⁴ А кад изађоше из места и још не беху далеко, рече Јосиф човеку што управљаше кућом његовом: Устани, иди брже за оним људима, и кад их стигнеш реци им: Зашто враћате зло за добро?

⁵ Није ли то чаша из које пије мој господар? И неће ли по њој зацело познати какви сте? Зло сте радили што сте то учинили.

⁶ И он их стиже, и рече им тако.

⁷ А они му рекоше: Зашто говориш, господару, такве речи? Сачувај Боже да слуге твоје учине такво шта!

⁸ Ено смо ти донели натраг из земље хананске новце које нађосмо озго у врећама својим, па како бисмо украли из куће господара твог сребро или злато?

⁹ У ког се између слуга твојих нађе, онај нека погине, и сврх тога ми ћемо бити робови господару мом.

¹⁰ А он рече: Нека буде како рекосте; али у кога се нађе, онај да ми буде роб, а ви остали нећете бити криви.

¹¹ И брже поскидаше сви на земљу вреће своје, и разрешише сваки своју врећу.

¹² А он стаде тражити почевши од најстаријег, и кад дође на најмлађег, нађе се чаша у врећи Венијаминовој.

¹³ Тада раздреше хаљине своје, и натоваривши сваки свој товар на свог магарца вратише се у град.

¹⁴ И дође Јуда с браћом својом Јосифу у кућу, док он још беше код куће, и падоше пред њим на земљу.

¹⁵ А Јосиф им рече: Шта сте то учинили? Зар нисте знали да човек као што сам ја може зацело дознати?

¹⁶ Тада рече Јуда: Шта да ти кажемо, господару? Шта да говоримо? Како ли да се правдамо? Бог је открио злочинство твојих слуга. Ево, ми смо сви робови твоји, господару, и ми и овај у кога се нашла чаша.

¹⁷ А Јосиф рече: Боже сачувај! Нећу ја то; у кога се нашла чаша он нека ми буде роб, а ви идите с миром оцу свом.

¹⁸ Али Јуда приступив к њему рече: Чуј ме, господару; допусти да проговори слуга твој господару свом, и нека се гнев твој не распали на слугу твог, јер си ти као сам Фараон.

¹⁹ Господар мој запита слуге своје говорећи: Имате ли оца или брата?

²⁰ А ми рекосмо господару свом: Имамо старог оца и брата најмлађег, који му се роди у старости; а његов је брат умро, и он оста сам од матере своје, и отац га пази.

²¹ А ти рече слугама својим: Доведите ми га да видим својим очима.

²² И рекосмо господару свом: Неће моћи дете оставити оца свог; да остави оца свог, одмах ће отац умрети.

²³ А ти рече слугама својим: Ако не дође брат ваш најмлађи, нећете видети лице моје.

²⁴ А кад се вратисмо к слози твојој а оцу мом, казасмо му речи господара мог.

²⁵ После рече нам отац: Идите опет, купите нам хране.

²⁶ А ми рекосмо: Не можемо ићи, осим ако буде брат наш најмлађи с нама, онда ћемо ићи, јер не можемо видети лица оног човека, ако не буде с нама брат наш најмлађи.

²⁷ А слуга твој, отац мој, рече нам: Знате да ми је жена родила два сина.

²⁸ И један од њих отиде од мене, и рекох: Зацело га је раскинула зверка; и до сада га не видех.

²⁹ Ако и овог одведете од мене и задеси га како зло, свалићете ме старог у гроб с тугом.

³⁰ Па сада да отидем к слози твој, оцу свом, а ово дете да не буде с нама, како је душа оног везана за душу овог,

³¹ умреће кад види да нема детета, те ће слуге твоје свалити старог слугу твог, а оца свог, с тугом у гроб.

³² А твој се слуга подјемчио за дете оцу свом рекавши: Ако ти га не доведем натраг, да сам крив оцу свом до века.

³³ Зато нека слуга твој остане место детета, да буде роб господару мом, а дете нека иде с браћом својом.

³⁴ Јер како бих се вратио к оцу свом без детета, да гледам јаде који би ми оца задесили?

45

Јосиф се показује својој браћи и учини да му отац дође у Мисир.

¹ Тада Јосиф не могући се уздржати пред осталима који стајаху око њега, повика: Изађите сви напоље. Тако не оста нико код њега кад се Јосиф показа браћи својој.

² Па бризну плакати тако да чуше Мисирци, чу и дом Фараонов.

³ И рече Јосиф браћи својој: Ја сам Јосиф; је ли ми отац још у животу? Али му браћа не могаху одговорити, јер се препадоше од њега.

⁴ А Јосиф рече браћи својој: Приступите ближе к мени. И приступише; а он рече ја сам Јосиф брат ваш, ког продадохте у Мисир.

⁵ А сада немојте жалити нити се кајати што ме продадoste овамо, јер Бог мене посла пред вама ради живота вашег.

⁶ Јер је већ две године дана глад у земљи, а биће још пет година, где неће бити ни орања ни жетве.

⁷ А Бог ме посла пред вама, да вас сачува на земљи и да вам избави живот избављењем превеликим.

⁸ И тако нисте ме ви оправили овамо него сам Бог, који ме постави оцем Фараону и господарем од свега дома његовог и старешином над свом земљом мисирском.

⁹ Вратите се брже к оцу мом и кажите му: Овако вели син твој Јосиф: Бог ме је поставио господарем свему Мисиру, ходи к мени, немој оклевати.

¹⁰ Седећеш у земљи гесемској и бићеш близу мене, ти и синови твоји и синови синова твојих, и овце твоје и говеда твоја и шта је год твоје.

¹¹ И ја ћу те хранити онде, јер ће још пет година бити глад, да не погинеш од глади ти и дом твој и шта је год твоје.

¹² А ето видите очима својим, и брат мој Венијамин својим очима, да вам ја из уста говорим.

¹³ Кажите оцу мом сву славу моју у Мисиру и шта сте год видели; похитајте и доведите овамо оца мог.

¹⁴ Тада паде око врата Венијамину брату свом и плака. И Венијамин плака о врату његовом.

¹⁵ И изљуби сву браћу своју и исплака се над њима. Потом се браћа његова разговараху с њим.

¹⁶ И чу се глас у кући Фараоновој, и рекоше: Дођоше браћа Јосифу. И мило би Фараону и слугама његовим;

¹⁷ и рече Фараон Јосифу: Кажи браћи својој: Овако учините: натоварите магарце своје, па идите и вратите се у земљу хананску,

¹⁸ па узмите оца свог и чељад своју, и дођите к мени, и даћу вам најбоље што има у земљи мисирској, и јешћете најбоље обиље ове земље.

¹⁹ А ти им заповеди: Овако учините: узмите са собом из земље мисирске кола за децу своју и за жене своје, и поведите оца свог и дођите овамо;

²⁰ а на покућство своје не гледајте, јер шта има најбоље у свој земљи мисирској ваше је.

²¹ И синови Израилјеви учинише тако; и Јосиф им даде кола по заповести Фараоновој; даде им и брашњенице на пут.

²² И свакоме даде по две хаљине, а Венијамину даде триста сребрника и петоре хаљине.

²³ А оцу свом посла још десет магараца натоварених најлепших ствари што има у Мисиру, и десет магарица натоварених жита и хлеба и јестива оцу на пут.

²⁴ Тако оправи браћу своју, и пођоше; и рече им: Немојте се корити путем.

²⁵ Тако се вратише из Мисира, и дођоше у земљу хананску к Јакову оцу свом.

²⁶ И јавише му и рекоше: Још је жив Јосиф, и заповеда над свом земљом мисирском. А у њему срце пренеможе, јер им не вероваше.

²⁷ Али кад му казаше све речи Јосифове, које им је Јосиф рекао, и виде кола, која посла Јосиф по оца, тада оживе дух Јакова оца њиховог;

²⁸ и рече Израилъ: Доста ми је кад је још жив син мој Јосиф; идем да га видим докле нисам умро.

*Јаковљев пут у Мисир. Израилјева деца.
Јосиф их дочекује.*

¹ Тада пође Израилъ са свим шта имаше, и дошав у Вирсавеју принесе жртву Богу оца свог Исака.

² И Бог рече Израилју ноћу у утвари: Јакове! Јакове! А он одговори: Ево ме.

³ И Бог му рече: Ја сам Бог, Бог оца твог; не бој се отићи у Мисир; јер ћу онде начинити од тебе народ велик.

⁴ Ја ћу ићи с тобом у Мисир, и ја ћу те одвести онамо, и Јосиф ће метнути руку своју на очи твоје.

⁵ И пође Јаков од Вирсавеје; и синови Израилјеви посадише Јакова, оца свог и децу своју и жене своје на кола која посла Фараон по њ.

⁶ И узеше стоку своју и благо своје што беху стекли у земљи хананској; и дођоше у Мисир Јаков и сва породица његова.

⁷ Синове своје и синове синова својих, кћери своје и кћери синова својих, и сву породицу своју доведе са собом у Мисир.

⁸ А ово су имена деце Израилјеве што дођоше у Мисир: Јаков и синови његови. Првенац Јаковљев Рувим;

⁹ и синови Рувимови: Енох, Фалуј, Есрон и Хармија.

¹⁰ А синови Симеунови: Јемуило, Јамин, Аод, Јахин, Соар и Саул, син једне Хананејке.

¹¹ Синови Левијеви: Гирсон, Кат и Мерарије.

¹² Синови Јудини: Ир, Авнан, Силом, Фарес и Зара; а умрли беху Ир и Авнан у земљи хананској, али беху синови Фаресови Есром и Јемуило.

¹³ Синови Исахарови: Тола, Фува, Јов, и Симрон.

¹⁴ Синови Завулонови: Серед, Алон, и Ахојило.

¹⁵ То су синови Лијини, које роди Јакову у Падан-Араму, и јоште Дина кћи његова. Свега душа, синова његових и кћери његових беше тридесет и три.

¹⁶ Синови Гадови: Сифон, Агије, Суније, Есвон, Ирије, Ародије и Арилије.

¹⁷ Синови Асирови: Јемна, Јесва, Јесвија и Верија, и сестра њихова Сара. А синови Веријини Ховор и Мелхило.

¹⁸ То су синови Зелфе, коју даде Лаван Лији кћери својој, и она их роди Јакову, шеснаест душа.

¹⁹ А синови Рахиле жене Јаковљеве: Јосиф и Венијамин.

²⁰ А Јосифу се родише у Мисиру од Асенете, кћери Потифере свештеника онског: Манасија и Јефрем.

²¹ А синови Венијаминови: Вела, Вехер, Асвил, Гира, Наман, Ихије, Рос, Мупим, Упим и Арад.

²² То су синови Рахилџини што се родише Јакову, свега четрнаест душа.

²³ И син Данов: Асом.

²⁴ А синови Нефталимови: Асило, Гуније, Јесер и Силим.

²⁵ То су синови Вале, коју даде Лаван Рахилџи кћери својој и она их роди Јакову; свега седам душа.

²⁶ А свега душа што дођоше с Јаковом у Мисир, а изађоше од бедара његових, осим жена синова Јаковљевих, свега душа беше шездесет и шест.

²⁷ И два сина Јосифова који му се родише у Мисиру; свега дакле душа дома Јаковљевог, што дођоше у Мисир, беше седамдесет.

²⁸ А Јуду посла Јаков напред к Јосифу, да му јави да изађе преда њ у Гесем. И дођоше у земљу гесемску.

²⁹ А Јосиф упреже у кола своја, и изађе на сусрет Израилу оцу свом у Гесем; и кад га виде Јаков, паде му око врата, и плака дуго о врату његовом.

³⁰ И рече Израил Јосифу: Сада не марим умрети кад сам те видео да си јоште жив.

³¹ А Јосиф рече браћи својој и дому оца свог: Идем да јавим Фараону; али ћу му казати: Браћа моја и дом оца мог из земље хананске дођоше к мени;

³² а ти су људи пастири и свагда су се бавили око стоке, и доведоше овце своје и говеда своја и шта год имају.

³³ А кад вас Фараон дозове, рећи ће вам: Какву радњу радите?

³⁴ А ви кажите: Пастири су биле слуге твоје од младости, и ми и стари наши; да бисте остали у земљи гесемској; јер су Мисирцима сви пастири нечисти.

47

Настањивање у земљи Гесемској. Јаков пред Фараоном. Глад у Мисиру. Јаковљев се крај приближује.

¹ И отишавши Јосиф јави Фараону и рече: Отац мој и браћа моја с овцама својим и с говедима својим и са свим што имају дођоше из земље хананске, и ево их у земљи гесемској.

² И узевши неколицину браће своје, пет људи, изведе их пред Фараона.

³ А Фараон рече браћи његовој: Какву радњу радите? А они рекоше Фараону: Пастири су слуге твоје, и ми и наши стари.

⁴ Још рекоше Фараону: Дођосмо да живимо као дошљаци у овој земљи, јер нема паше за стоку твојих слуга, јер је велика глад у земљи хананској; а сада допусти да живе у земљи гесемској слуге твоје.

⁵ А Фараон рече Јосифу: Отац твој и браћа твоја дођоше к теби;

⁶ у твојој је власти земља мисирска; на најбољем месту у овој земљи насели оца свог и браћу своју, нека живе у земљи гесемској; и ако које знаш између њих да су вредни људи, постави их над мојом стоком.

⁷ После доведе Јосиф и Јакова оца свог и изведе га пред Фараона, и благослови Јаков Фараона.

⁸ А Фараон рече Јакову: Колико ти има година?

⁹ Одговори Јаков Фараону: Мени има сто и тридесет година, како сам дошљак. Мало је дана живота мог и зли су били, нити стижу век отаца мојих, колико су они живели.

¹⁰ И благословив Јаков Фараона отиде од Фараона.

¹¹ А Јосиф насели оца свог и браћу своју, и даде им добро у земљи мисирској на најбољем месту те земље, у земљи рамеској, као што заповеди Фараон.

¹² И храњаше Јосиф хлебом оца свог и браћу своју и сав дом оца свог до најмањег.

¹³ Али неста хлеба у свој земљи, јер глад беше врло велика, и узмучи се земља мисирска и земља хананска од глади.

14 И покупи Јосиф све новце што се налажаху по земљи мисирској и по земљи хананској за жито, које куповаху, и слагаше новце у кућу Фараонову.

15 А кад нестало новца у земљи мисирској и у земљи хананској, стадоше сви Мисирци долазити к Јосифу говорећи: Дај нам хлеба; зашто да мремо код тебе, што новаца нема?

16 А Јосиф им говораше: Дајте стоку своју, па ћу вам дати хлеба за стоку, кад је нестало новца.

17 И довођаху стоку своју к Јосифу, и Јосиф им даваше хлеба за коње и за овце и за говеда и за магарце. Тако их прехрани ону годину хлебом за сву стоку њихову.

18 А кад прође она година, стадоше опет долазити к њему друге године говорећи: Не можемо тајити од господара свог, али је новаца нестало, и стока коју имасмо у нашег је господара; и није остало ништа да донесемо господару свом осим телеса наших и њива наших.

19 Зашто да мремо на твоје очи? Ево и нас и наших њива; купи нас и њиве наше за хлеб, да с њивама својим будемо робови Фараону, и дај жита да останемо живи и не помремо и да земља не опусти.

20 Тако покупова Јосиф Фараону све њиве у Мисиру, јер Мисирци продаваху сваки своју њиву, кад глад узе јако маха међу њима. И земља поста Фараонова.

21 А народ пресели у градове од једног краја Мисира до другог.

22 Само не купи свештеничке њиве; јер Фараон одреди део свештеницима, и храњаху се од свог дела, који им даде Фараон, те не продаше својих њива.

23 А Јосиф рече народу: Ево купих данас вас

и њиве ваше Фараону; ево вам семе, па засејте њиве.

²⁴ А шта буде рода, даћете пето Фараону, а четири дела нека буду вама за семе по њивама и за храну вама и онима који су по кућама вашим и за храну деци вашој.

²⁵ А они рекоше: Ти си нам живот сачувао; нека нађемо милост пред господарем својим да будемо робови Фараону.

²⁶ И постави Јосиф закон до данашњег дана за њиве мисирске да се даје пето Фараону; само њиве свештеничке не посташе Фараонове.

²⁷ А деца Израилјева живљаху у земљи мисирској у крају гесемском, и држаху га, и народише се и намножише се веома.

²⁸ И Јаков поживе у земљи мисирској седамнаест година; а свега би Јакову сто и четрдесет и седам година.

²⁹ А кад се приближи време Израилју да умре, дозва сина свог Јосифа, и рече му: Ако сам нашао милост пред тобом, метни руку своју под стегно моје, и учини ми милост и веру, немој ме погрепсти у Мисиру;

³⁰ него нека лежим код отаца својих; и ти ме однеси из Мисира и погреби ме у гробу њиховом. А он рече: Учинићу како си казао.

³¹ И рече му Јаков: Закуни ми се. И он му се закле. И поклони се Израил преко узглавља од одра свог.

48

Јаков благосиља Јефрема и Манасију.

¹ После јавише Јосифу: Ено, отац ти је болестан. А он поведе са собом два сина своја, Манасију и Јефрема.

² И јавише Јакову и рекоше: Ево син твој Јосиф иде к теби. А Израилъ се окрепи, те седе на постељи својој.

³ И рече Јаков Јосифу: Бог Свемогући јави се мени у Лузу у земљи хананској, и благослови ме;

⁴ и рече ми: Учинићу те да нарастеш и намножиш се; и учинићу од тебе мноштво народа, и даћу земљу ову семену твом након тебе да је њихова до века.

⁵ Сада дакле два сина твоја, што ти се родише у земљи мисирској пре него дођох к теби у Мисир, моји су, Јефрем и Манасија као Рувим и Симеун нека буду моји.

⁶ А деца коју родиш после њих, нека буду твоја и нека се по имену браће своје зову у наследству свом.

⁷ Јер кад се вратих из Падана, умре ми Рахилъа у земљи хананској на путу, кад беше још мало до Ефрате; и погребох је на путу у Ефрату, а то је Витлејем.

⁸ А виде Израилъ синове Јосифове, рече: Ко су ови?

⁹ А Јосиф рече оцу свом: Моји синови, које ми Бог даде овде. А он рече: Доведи их к мени, да их благословим.

¹⁰ А очи беху Израилу отежале од старости, те не могаше добро видети. А кад му их приведе, целива их и загрли.

¹¹ И рече Израилъ Јосифу: Нисам мислио да ћу видети лице твоје; а гле, Бог ми даде да видим и пород твој.

¹² А Јосиф одмаче их од колена његових и поклони се лицем до земље.

¹³ Па их узе Јосиф обојицу, Јефрема себи с десне стране а Израилу с леве, Манасију пак

себи с леве стране а Израилју с десне; и тако их примаче к њему.

¹⁴ А Израил пруживши десну руку своју метну је на главу Јефрему млађем, а леву на главу Манасији, тако наместивши руке навлаш, ако и јесте Манасија био првенац.

¹⁵ И благослови Јосифа говорећи:

Бог, коме су свагда угађали оци моји Аврам и Исак,
Бог, који ме је хранио од како сам постао до
данашњег дана,

¹⁶ Анђео, који ме је избављао од сваког зла,
да благослови децу ову,
и да се по мом имену
и по имену отаца мојих Аврама и Исака
прозову,
и да се као рибе намноже на земљи!

¹⁷ А Јосиф кад виде где отац метну десну руку своју на главу Јефрему, не би му мило, па ухвати за руку оца свог да је премести с главе Јефремове на главу Манасијину.

¹⁸ И рече Јосиф оцу свом: Не тако, оче; ово је првенац, метни десницу њему на главу.

¹⁹ Али отац његов не хте, него рече: Знам, сине, знам; и од њега ће постати народ, и он ће бити велик; али ће млађи брат његов бити већи од њега, и семе ће његово бити велико мноштво народа.

²⁰ И благослови их у онај дан и рече:

Тобом ће Израил благосиљати говорећи:
Бог да те учини као Јефрема и као Манасију.

Тако постави Јефрема пред Манасију.

²¹ После рече Израилъ Јосифу: Ево ја ћу скоро умрети; али ће Бог бити с вама и одвешће вас опет у земљу отаца ваших.

²² И ја ти дајем један део више него браћи твојој, који узех из руку аморејских мачем својим и луком својим.

49

Јаковљево благосиљање, последње наређење и смрт.

¹ После сазва Јаков синове своје и рече: Скупите се да вам јавим шта ће вам бити до послетка.

² Скупите се и послушајте, синови Јаковљеви, послушајте Израилџа оца свог.

³ Рувиме, ти си првенац мој,
крепост моја и почетак силе моје;
први господством и први снагом.

⁴ Навро си као вода;
нећеш бити први;
јер си стао на постељу оца свог
и оскврнио је легав на њу.

⁵ Симеун и Левије, браћа,
мачеви су им оружје неправди.

⁶ У тајне њихове да не улази душа моја,
са збором њиховим да се не саставља слава
моја;

јер у гневу свом побише људе,
и за своје весеље покидаше волове.

⁷ Проклет да је гнев њихов, што беше нагао,
и љутина њихова, што беше жестока;

разделићу их по Јакову,
и расућу их по Израилју.

⁸ Јуда, тебе ће хвалити браћа твоја,
а рука ће ти бити за вратом непријатељима
твојим,
и клањаће ти се синови оца твог.

⁹ Лавићу Јуда! С плена си се вратио, сине мој;
спусти се и леже као лав
и као љути лав;
ко ће га пробудити?

¹⁰ Палица владалачка неће се одвојити од Јуде
нити од ногу његових онај који поставља закон,
докле не дође Онај коме припада,
и Њему ће се покоравати народи.

¹¹ Веже за чокот магаре своје,
и за племениту лозу младе од магарице своје;
у вину пере хаљину своју
и огртач свој у соку од грозђа.

¹² Очи му се црвене од вина
и зуби беле од млека.

¹³ Завулон ће живети покрај мора
и где пристају лађе,
а међа ће му бити до Сидона.

¹⁴ Исахар је магарац јак у костима,
који лежи у тору,

¹⁵ И виде да је почивање добро
и да је земља мила,
сагнуће рамена своја да носи,
и плаћаће данак.

¹⁶ Дан ће судити свом народу,

као једно између племена Израилљевих.

17 Дан ће бити змија на путу
и гуја на стази,

која уједа коња за кичицу,
те пада коњ на узнако.

18 Господе, Тебе чекам да ме избавиш.

19 А Гад, њега ће војска савладати;
али ће најпосле он надвладати.

20 У Асира ће бити обилата храна,
и он ће давати сласти царске.

21 Нефталим је кошута пуштена,
и говориће лепе речи.

22 Јосиф је родна грана,
родна грана крај извора,
којој се огранци раширише сврх зида.

23 Ако га и уцвелише љуто
и стрељаше на њ,

и бише му непријатељи стрелци,

24 Опет оста јак лук његов

и ојачаше мишице руку његових
од руку јаког Бога Јаковљевог,
одакле поста пастир, камен Израилју,

25 Од силног Бога оца твог,
који ће ти помагати,

и од Свемогућег,
који ће те благословити

благословима озго с неба,
благословима оздо из бездана,
благословима од дојака и од материце.

26 Благослови оца твог

надвисише благослове мојих старих сврх
брда вечних,
нека буду над главом Јосифовом
и над теменом одвојеног између браће.

²⁷ Венијамин је вук грабљиви,
јутром једе лов,
а вечером дели плен.

²⁸ Ово су дванаест племена Израилљевих, и
ово им отац изговори кад их благослови, свако
благословом његовим благослови их.

²⁹ Потом им заповеди и рече им: Кад се
приберем к роду свом, погребите ме код отаца
мојих у пећини која је на њиви Ефрона Хетејина,

³⁰ у пећини која је на њиви макпелској према
Мамрији у земљи хананској, коју купи Аврам с
њивом у Ефрона Хетејина да има свој гроб.

³¹ Онде погребе Аврама и Сару жену његову,
онде погребеше Исака и Ревеку жену његову, и
онде погребох Лију.

³² А купљена је њива и пећина на њој у синова
Хетових.

³³ А кад изговори Јаков заповести синовима
својим, диже ноге своје на постељу, и умре, и
прибран би к роду свом.

50

*Јаковљев погреб у Хеврону. Јосифова
племенитост. Његова смрт.*

¹ Тада Јосиф паде на лице оцу свом, и плака над
њим целујући га.

² И заповеди Јосиф слугама својим лекарима да мирисима помажу оца његовог; и лекари помазаше мирисима Израилџа.

³ И наврши му се четрдесет дана, јер толико дана треба оним које помажу мирисима; и плакаше за њим Мисирци седамдесет дана.

⁴ А кад прођоше жалосни дани, рече Јосиф домашњима Фараоновим говорећи: Ако сам нашао милост пред вама, говорите Фараону и реците:

⁵ Отац ме је мој заклео говорећи: Ево, ја ћу скоро умрети; у гробу мом, који ископах у земљи хананској, онде ме погребите. Па сада да идем да погребем оца свог, а после ћу опет доћи.

⁶ А Фараон му рече: Иди, погребите оца свог како те је заклео.

⁷ И отиде Јосиф да погребите оца свог; и с њим пођоше све слуге Фараонове, старешине од дома његовог и све старешине од земље мисирске.

⁸ И сав дом Јосифов и браћа његова и дом оца његовог; само децу своју и овце своје и говеда своја оставише у земљи гесемској.

⁹ А пође с њим кола и коњаника толико да беше војска врло велика.

¹⁰ А кад дођоше на гумно Атадово, које је с оне стране Јордана, плакаше онде много и врло тужно; и Јосиф учини жалост за оцем својим за седам дана.

¹¹ А људи из оне земље, Хананејци, кад видеше плач на гумну Атадовом, рекоше: У великој су жалости Мисирци. Зато прозваше оно место с оне стране Јордана Жалост мисирска.

¹² И учинише му синови његови како им беше заповедио.

¹³ Однесоше га синови његови у земљу

хананску, и погребаше га у пећини на њиви макпелској, коју купи Аврам да има свој гроб у Ефрона Хетејина према Мамрији.

¹⁴ И погребавши оца свог врати се Јосиф у Мисир и браћа његова и сви који беху изашли с њим да погребу оца његовог.

¹⁵ А браћа Јосифова видећи где им отац умре, рекоше: Може бити да се Јосиф срти на нас, па ће нам се осветити за све зло што му учинисмо.

¹⁶ Зато поручише Јосифу: Отац твој заповеди на самрти и рече:

¹⁷ Овако кажите Јосифу: Молим те, опрости браћи својој безакоње и грех, што ти пакостише; сада опрости безакоње слугама Бога оца твог. А Јосиф заплака се кад му то рекоше.

¹⁸ После дођоше и браћа његова и падоше пред њим и рекоше: Ево смо слуге твоје.

¹⁹ А Јосиф им рече: Не бојте се, зар сам ја место Бога?

²⁰ Ви сте мислили зло по ме, али је Бог мислио добро, да учини шта се данас збива, да се сачува у животу многи народ.

²¹ Не бојте се дакле; ја ћу хранити вас и вашу децу. Тако их утеши и ослободи.

²² Тако живљаше Јосиф у Мисиру с домом оца свог, и поживе сто и десет година.

²³ И виде Јосиф синове Јефремове до трећег колена; и синови Махира сина Манасијиног родише се и одрастоше на коленима Јосифовим.

²⁴ И рече Јосиф браћи својој: Ја ћу скоро умрети; али ће вас зацело Бог походити, и извешће вас из ове земље у земљу за коју се заклео Авраму, Исаку и Јакову.

²⁵ И закле Јосиф синове Израилјеве и рече: Заиста ће вас походити Бог; а ви онда однесите кости моје одавде.

²⁶ Потом умре Јосиф, а беше му сто и десет година; и помазавши га мирисима метнуше га у ковчег у Мисиру.

СХХХ

**Свето писмо или Библија Превод
Даничић-Караџић
The Holy Bible in Serbian, Daničić-Karadžić
translation, Cyrillic Alphabet**

Public Domain

Language: српски (Serbian)

Овај превод Библије је у јавном власништву (није заштићен ауторским правима).

2025-12-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Dec 2025 from source files
dated 31 Dec 2025

0a850a1f-1f62-5a53-8998-5f6da46dcea8